БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 220 (18.697). • Шанба, 1983 йил 24 сентябрь • Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси навбатдаги мажлисида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ва аҳолига кўрсатилаётган хизматлар системасини ривожлантириш комплекс программасини ишлаб чиқиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди., Мажлисда қайд этиб ўтилганидек, бизнинг партия ва давлатимиз КПСС XXVI съездининг қарорларига мувофиқ халқ фаровонлигини тобора юксалтиришга доимо эътибор бермоқдалар. Совет кишиларининг турмуш шароитлари йил сайин яхшиланмоқда, уларнинг даромадлари ошмоқда, харид қобилияти ўсмоқда. Харидоргир моллар ишлаб чиқаришни изчил кўпайтириш, уларнинг хили ва сифатини яхшилаш, аҳолига кўрсатилаётган хизматларнинг ҳажми ва турларини кенгайтириш чоралари кўрилмоқда.

Шу билан бирга аҳолини кўпгина моллар билан таъминлаш ва уларга турли хизмат кўрсатиш даражаси, уларнинг сифати, шунингдек хизмат кўрсатиш маданияти совет кишиларининг талаб-эҳтиёжларидан ҳамон орқада қолмоқда, меҳнаткашларнинг ҳаққоний эътирозларига сабаб бўлмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни замонавий техника ва технологиядан кенг кўламда фойдаланиш негизида сифат жиҳатдан янги даражага кўтаришни, хизмат соҳасини, шу жумладан, транспорт, маиший, маданий хизматни, уй-жойларни ремонт қилиш ва қуришни, аҳолининг дам олиши ва бўш вақтини ташкил этишни жадал ривожлантиришни қатъий талаб этади. Шу муносабат билан маҳаллий партия, совет ва хўжалик органларининг ташаббускорлигини янада ошириш, барча мавжуд имкониятлар ва резервлардан тўлиқроқ фойдаланиш муҳим аҳамият касб этади.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси 1986—1990 йилларга мўлжалланган план ҳамда СССРни бирмунча узоқ истиқболда иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари таркибида совет кишисининг хилма-хил талаб ва эҳтиёжларини жуда тўлиқ қондиришни назарда тутиб, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ва аҳолига хизмат кўрсатиш системасини ривожлантириш комплекс программасини ишлаб чиқишни зарур деб топди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси социалистик мамлакатлар Коммунистик ва ишчи партиялари Марказий Комитетлари секретарларининг халқаро ва идеология масалаларига бағишлаб 1983 йил 20 сентябрь куни Москвада бўлиб ўтган кенгаши якунларини кўриб чиқиб, маъқуллади. Совет Иттифоқи социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан қалин ҳамкорликда империализмнинг агрессив режаларига бундан буён ҳам қатъий қаршилик кўрсатаверишига, уруш хавфини камайтиришга, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлашга эришиш учун ҳаракат қилавериши қайд этиб ўтилди. КПСС ана шу мақсадларга эришиш йўлида ядро ҳалокатининг реал хавфини англаётган турли сиёсий ва ижтимоий кучлар билан актив ҳамкорлик қилишни давом эттиради. Ҳозирги вақтда социалистик мамлакатлар тинчлик ташаббусларининг, Европада ядро қуролларини чеклашга бағишланган музокараларда СССР таклифларининг моҳиятини кенг халқаро жамоатчиликка тушунтириш алоҳида аҳамият касб этмоқда.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси шуни таъкидладики, социализм қардош мамлакатларининг бирлиги ва жипслиги, уларнинг келишиб олинган конструктив тинчлик сиёсати ҳозирги кескин халқаро моментда халқаро муносабатлар барқарорлигининг, бу муносабатларни барча халқларнинг манфаатларига мос бўлиб тушадиган йўналишда ривожлантиришнинг ғоят муҳим омилидир.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида Совет — Болгария иқтисодий ҳамкорлигини янада ривожлантириш тўғрисида Софияда бўлиб ўтган музокараларнинг якунлари маъқулланди, шунингдек халқаро аҳвол ва мамлакатимиз ички ҳаётига доир бошқа баъзи масалалар кўриб чиқилди.

НАЙРАМДАЛ — ДЎСТЛИК — ДРУЖБА

Монголия Халқ Республикасининг Ўзбекистон ССРдаги кунлари тантанали очилди

Совет ва монгол халқларининг В. И. Ленин билан Д. Сухэ-Батор асос солган дўстлиги улуғ ва мустаҳкамдир. Бу дўстлик солномасига кўпгина ёрқин саҳифалар ёзилган. Ўзбекистон диёрида бошланган байрам — Монголия Халқ Республикасининг Ўзбекистон ССРдаги кунлари шу дўстликнинг яна бир ёрқин саҳифаси бўлди. 23 сентябрь куни Тошкентда Алишер Навоий номидаги опера ва балет театрида шу кунларни тантанали очиш маросими бўлди. Республика пойтахти меҳнаткашларининг намояндалари қардош социалистик мамлакат вакилларини самимий кутиб олдилар. Найрамдал, ах дуу — дўстлик ва қардошлик сўзлари монгол, ўзбек, рус тилларида янгради.

Йиғилишни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов очди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев Монголия Халқ Республикасининг вакилларини табриклаб, нутқ сўзлади.

Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти правлениесининг раиси И. Х. Тўхтахўжаева, В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. И. Ломакин халқ республикасидан келган дўстларни табрикладилар.

Сўзга чиққан нотиқлар олтмиш йилдан кўпроқ вақтдан бери Совет Иттифоқи билан Монголия Халқ Республикаси ўртасида давом этиб келаётган беғараз дўстлик ҳақида гапирдилар, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андропов билан МХРП Марказий Комитетининг Бош секретари, Буюк халқ хурали президиумининг раиси Ю. Цеденбалнинг Москвадаги учрашуви шу дўстликни ривожлантириш ва чуқурлаштириш учун бениҳоя муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари халқ Монголиясиси турмушнинг барча соҳаларида эришган муваффақиятлар Ўзбекистон меҳнаткашларини астойдил қувонтираётганини айтдилар. Совет кишилари Монголиянинг тинчлик учун ва халқаро кескинликни юмшатиш учун курашга қўшаётган ҳиссасини юксак қадрлайдилар, «Осиёда ва Тинч океан районида тинчлик ва хавфсизлик учун» деган мавзуда яқинда Улан-Баторда ўтказилган халқаро конференция мана шу ҳиссанинг кўринишларидан бири бўлди. Монголиянинг Осиё ва Тинч океан мамлакатлари ўртасида ўзаро ҳужум қилмаслик ва куч ишлатмаслик тўғрисидаги даъватини тинчликсевар жамоатчилик ғоят маъқуллаб кутиб олди.

Барча совет кишилари каби, дейишди нотиқлар, Ўзбекистон ишчилари, колхозчилари, зиёлилари ҳам партиянинг доно ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан [illegible]

моқдалар. Улар ўзларининг илҳомбахш меҳнати билан барча халқларга тинчлик учун курашда ишончли машъал бўлиб хизмат қилаётган жонажон давлат қудратини мустаҳкамламоқдалар.

Ўзбекистон меҳнаткашлари Монголияда социализм қуриш ишига ҳисса қўшаётганликлари билан фахрланадилар. Юздан ортиқ номдаги маҳсулот — тўқимачилик машиналари, пармалаш ускуналари, осма кранлар, компрессор станциялари, ип газлама, чинни Ўзбекистондан Монголияга юборилмоқда. Ўзбек ва монгол олимлари химия, математика, қишлоқ хўжалик экинлари селекцияси, гелиофизика соҳасида биргаликда тадқиқотлар ўтказишмоқда. Мана ўттиз беш йилдирки, республика олий ўқув юртларида Монголия ёшлари ўзбек йигит ва қизлари билан бирга таълим олмоқдалар. Қардош [illegible]

нинг янги тури — классик балетнинг қалдирғоч артистларига катта саҳнага чиқиш учун йўлланма берди.

МХР кунларининг тантанали очилиши маросимида делегация раҳбари — МХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари, монгол—совет дўстлиги жамияти марказий кенгашининг раиси Дамдингийн Гомбожав нутқ сўзлади.

Мен МХРП Марказий Комитети, МХР Буюк халқ хурали президиуми ва Министрлар Совети номидан, бутун монгол халқи номидан Совет Ўзбекистонининг барча меҳнаткашларига оташин қардошлик саломи топширишдек юксак шарафга муяссарман. МХРП Марказий Комитетининг Бош секретари, МХР Буюк халқ хурали президиумининг раиси Ю. Цеденбалдан барча ўзбек дўстларга энг яхши тилаклар билдириш ҳам менга [illegible]

(Давоми иккинчи бетда).

ДЎСТОНА СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов 23 сентябрда Ўзбекистонда Монголия Халқ Республикаси кунларининг қатнашчиларини қабул қилди.

Бўлиб ўтган дўстона суҳбатда қардош мамлакат вакилларига Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди қарорларини, СССРнинг Озиқ-овқат программасини, беш йилликнинг шу йили учун қабул қилган социалистик мажбуриятларини қандай амалга ошираётганликлари тўғрисида, мўл пахта ҳосилини қандай йиғиб-териб олаётганликлари ҳақида сўзлаб берилди.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон ва Монголия меҳнаткашлари бир-бирлари билан қардошлик алоқалари боғлаганликлари таъкидлаб ўтилди. Ўзбекистон халқлари Монголиянинг социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлашга, халқаро кескинликни юмшатиш ва мустаҳкам тинчлик учун, Осиёда, бутун планетада тинчлик ва хавфсизлик учун курашга қўшаётган ҳиссасини юксак қадрламоқдалар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ю. В. Андропов билан МХРП Марказий Комитети Бош секретари, МХР Буюк халқ хурали Президиумининг Раиси ўртоқ Ю. Цеденбалнинг учрашувида қайд этиб ўтилганидек, бизнинг партияларимиз ва мамлакатларимиз «Совет ва монгол халқлари ўртасида бузилмас дўстлик, беғараз ўзаро ёрдам, мустаҳкам ғоявий бирлик анъаналарига асосланган қардошлик муносабатларини бундан буён ҳам ривожлантириб чуқурлаштиравералилар».

Замонавий кўп тармоқли экономикани вужудга келтиришда, МХРП XVIII съездининг қарорларини, еттинчи беш йилликнинг план топшириқларини амалга ошираётган халқнинг маданияти ва фаровонлигини юксалтириш соҳасида халқ Монголиясининг муваффақиятлари республика меҳнаткашларини астойдил қувонтирмоқда. Улар 100 хилдан кўпроқ номдаги саноат буюмлари Ўзбекистондан Монголияга етказиб берилаётганлиги билан фахрланадилар. Монголия корхоналарининг маҳсулоти республикада жуда яхши шуҳрат қозонди. «Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг учиши Ўзбекистон билан Монголия дўстлигининг рамзи бўлиб қолди. Монгол халқининг фарзанди космонавт Ж. Гуррагча билан бизнинг юртдошимиз космонавт В. Жонибеков ана шу комплексда бирга ишладилар.

Ўзбекистонда МХР кунлари, деди Ш. Р. Рашидов совет ва монгол халқларининг дўстлигига қўшилган янги муҳим ҳисса бўлади. В. И. Ленин билан Д. Сухэ-Батор шу дўстликка асос солган эдилар.

Ўзбекистонда МХР кунларига келган делегациянинг бошлиғи, МХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Монгол — Совет дўстлиги жамияти Марказий кенгашининг раиси Дамдингийн Гомбожав самимий ва шодиёна кутиб олинганликлари учун сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этди, Тошкентда очилаётган МХР кунлари совет ва монгол халқлари қардошлигининг байрами, улар ўртасидаги бузилмас дўстликнинг янги ёрқин далили бўлиб қолади, деб ишонч билдирди.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

СУРАТДА: МХР делегацияси аъзолари ва Ўзбекистонда МХР кунлари қатнашчилари Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида.

А. Усмонов, Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

МОНГОЛИЯЛИК ДЎСТЛАР ВИСТАВКАСИ

23 сентябрь куни Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида қардош Монголия тасвирий ва халқ амалий санъати виставкаси тантанали равишда очилди. Виставка халқ Монголияси тўғрисидаги, мамлакатларимиз ўртасидаги анъанавий дўстлик тўғрисидаги ёрқин ҳикояни ажойиб тарзда тўлдиради. Ўзбекистон ССРда Монголия Халқ Республикаси кунлари давомида шу нарса яққол намоён бўлади.

Вернисажни Ўзбекистон ССР маданият министри З. Р. Раҳимбобоева очди.

Экспозициянинг очилишида МХР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Монголия Халқ Республикаси маданият министри, Монгол — Совет дўстлиги жамияти Марказий кенгаши раисининг ўринбосари Дондогийн Цэвэгмид сўзга чиқди. У Монголиянинг ҳозирги санъати маданият соҳасида социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари эришган муваффақиятлар билан мустаҳкам алоқада ривожланаётганлигини уқтириб ўтди. Бу галги виставка ҳам шубҳасиз, мамлакатларимиз санъат арбоблари ўртасидаги ижодий алоқаларни ривожлантириш ва кенгайтиришдан иборат олижаноб ишга, Монголия билан Совет Иттифоқи халқлари миллий маданиятларини янада ўзаро бойитиш ишига қўшилган янги ҳисса бўлади.

Виставканинг дастлабки томошабинлари турли авлод рассомларининг асарларини зўр қизиқиш билан томоша қилдилар. Бу ерда ўтмиш ва ҳозирги замон рассомлари, ҳайкалтарошлари, халқ усталарининг асарлари қўйилган. Кўпдан кўп суратлар ва бошқа экспонатлар монгол халқининг революцион кураши тарихи тўғрисида

(Давоми иккинчи бетда).

АГРЕГАТЛАР ЮКСАК УНУМ БИЛАН ИШЛАСИН!

ҲОСИЛ ТАҚДИРИ ҚЎЛИНГИЗДА, МЕХАНИЗАТОРЛАР!

Республикамиз меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг ўзаги — 1983 йилда пахтадан мўл-кўл ҳосил етиштирдилар. Эндиги вазифа ана шу ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олиш ва давлат тайёрлов органларига аъло нав билан етказиб беришдан иборат.

Бу йил тайёрланадиган 6 миллион тонна пахтанинг учдан икки қисми — 4 миллион тоннасини йиғиб-териб беришдек шарафли вазифа биз, механизаторларнинг зиммасига юклатилган. Республикамизда пахта тайёрлаш плани ва юксак социалистик мажбуриятнинг бажарилиши ҳам асосан ана шу машиналар бункеридан тўкиладиган «оқ олтин»га боғлиқдир. Кўзланган юксак маррани эгаллаш учун ҳар биримиз зўр уюшқоқлик, тадбиркорлик, партиявий ибрат ва жасорат кўрсатмоғимиз керак. Партия ташкилотлари, хўжалик органлари йиғим-терим комплекси юксак маромда ишлашини таъминлашлари, энг яхши тажрибаларни кенг ёйиб, ҳар бир агрегат соат сайин юқори унум билан ишлатилиши учун барча чораларни кўрмоқлари керак.

Касбимиз — механизатор. Халқимиз бизни улуғлаб дала гвардиячилари, деб атамоқда. Бу шунчаки иззат-икром эмас. Бу ҳар биримизга юксак партиявий масъулият юклайди. Биз шунга лойиқ жасорат кўрсатмоғимиз лозим. Бунинг учун барча шарт-шароит ва имкониятларга эгамиз.

Бугун пахтачиликнинг барча жараёнлари, хусусан, сермеҳнат йиғим-терим ишларини кенг кўламда комплекс механизациялаштирмай туриб кутилган натижага эришиб бўлмаслигини ҳар биримиз яхши биламиз. Теримни комплекс механизациялаш пахта етиштиришни кўпайтиришнинг бош йўлидир. Бу борада катта муваффақиятларга эришилгани маълум.

Бултур пахта тайёрлаш планини удалай олмаган хўжаликлар ҳам бўлди. Бундай аҳволга тушиб қолмаслик учун бу йил ҳар бир колхоз, совхоз, районда машина терими плани сўзсиз бажарилиши таъминланиши шарт.

Бунинг учун нималар қилишимиз керак?

БИРИНЧИДАН, «зангори кема»ларнинг беистисно, ҳаммасини пахтазорларга киритмоғимиз, теримни шабнам кўтарилиши билан бошлаб, қош қорайгунча жадал давом эттирмоғимиз зарур. Ўтган йилларда фурсат тиғизлашганда тунда машъаллар ёқиб пахта терганимизни эслайлик. Бу йил фурсат тиғизлашишини кутиб ўтирмасдан кечқурунги теримни ҳам яхши ташкил этсак, кутилган натижага тезроқ эришамиз.

ИККИНЧИДАН, давлатимиз биз, механизаторларга 35 мингдан кўпроқ «зангори кема»ни ишониб топшириб қўйибди. Ишончни ҳар қандай шароитда ҳам оқламоқ учун машиналарни тинимсиз ишлатмоғимиз, унумдорликни соат сайин кўтармоғимиз керак. Токи, бугунги рекорд, эртага барча механизаторларимизнинг нормасига айлансин!

Ҳозирги талаб шундай. Шунга тўла амал қилайлик!

УЧИНЧИДАН, бу йилги ҳосил тақдири биз, механизаторлардан алоҳида уюшқоқлик, онгли интизомни талаб қилади. Партия ва ҳукуматимиз таъкидлаётганидек, **бутун ҳосилни тезроқ, сира нобуд қилмай йиғиб-териб олишдан муҳимроқ ва масъулиятлироқ вазифа йўқ. Эртага ҳаво очиқ, ҳарорат юқори бўлишига, ёғингарчиликлар бўлмаслигига ҳеч ким кафолат беролмайди. Механизаторларимиз**нинг шарафли бурчи шуки, уларнинг ҳар бири айни кунларда пахтазорларда ўз ўринларини аниқ белгилаб олсинлар, **теримга зарбдор суръат бахш этсинлар.** Бир кунлик ёғингарчилик теримни бир ҳафта кетга суришини ҳисобга олиб, зўр ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилсинлар. Ҳаммамиз бир жон, бир тан бўлиб, аҳиллик билан фидойилик кўрсатсак, тўрт миллион тонналик «оқ олтин» маррасини эгаллаймиз, албатта.

Кўпчилик хўжаликларда машина терими зўр уюшқоқлик билан бошланди ва қизғин давом эттириляпти. Ғўзаларнинг барги тўкилган барча хўжаликларда машина теримига зўр беришимиз керак. Кўпчилик механик-ҳайдовчиларимиз мавсумда 250-300 тоннадан пахта теришга сўз бердилар. Кўп йиллик тажрибага асосланиб, бу кўрсаткични 450-500 тоннага етказишимиз мумкин. Бизлар умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшиш учун бутун билимимиз, тажрибамизни сарфлаб, «зангори кема» бункерларидан мавсумда 500 тоннадан пахта тўкишга аҳд қилдик. Ўйлаймизки, бу маррани эгаллашга қодир механизаторлар ҳар бир колхозда, совхозда топилади. Юксак кўрсаткичларни ҳамманинг мулкига айлантирайлик ва машина теримида ялпи юксалишга эришайлик!

Партия ва ҳукуматимиз таъкидлаётганидек, пахтанинг сифати бош масаладир. Умумий тайёрлов ҳажмида юқори сорт пахтанинг салмоғи ҳамон пастлигича қолмоқда. Саноатчиларимиз эътироз билдирмасликлари учун машиналарда терилган пахта сортининг юқори бўлишига алоҳида аҳамият бермоғимиз даркор. Терилган пахтанинг ҳаммасини юқори сортлар билан тайёрлов ташкилотларига топшириш шарафли бурчимиздир. Бундан давлатимиз, хўжаликларимиз, қолаверса, пахтакор-механизаторларимиз катта иқтисодий фойда кўрадилар. Рентабелликнинг ортиши, соф фойданинг кўпайиши ҳам асосан пахта сортининг юқори бўлишига боғлиқдир.

Ҳосилдорликни бутун чоралар билан ошириш пахтачиликнинг муҳим резерви бўлиб келди, бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Ҳосилдорликни оширишда бошқа тадбирлар қаторида хом пахтани термаслик, чаноқларда қолдирмаслик, ерга тўкмаслик, хирмон жойлар ва транспортда ташишда исрофгарчиликка йўл қўймаслик, чорва молларига пайҳон қилдирмаслик катта аҳамият касб этади. **Терим кезларида ҳам, «оқ олтин»ни пункт-заводларга етказиб бериш вақтларида ҳам нобудгарчилик ва исрофгарчилик кўринишларига қатъий барҳам берайлик!** Давлатимиз ёрдами, халқимиз меҳнати билан бунёдга келтирилган пахтамизнинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмайлик.

Пахта сортининг юқори бўлишини таъминлаш ҳақида гап борар экан, тележкачилар ва транспорт ходимлари меҳнатини ташкил этишга нисбатан талабчанликни кучайтирмоғимиз лозим. Бундай дейишимизга сабаб бор. Айрим ҳолларда «зангори кема»лар тележка кутиб тўхтаб қолса, айрим ҳолларда бунинг акси юз беради. Бизнингча, хўжаликларнинг раҳбарлари, айниқса терим-транспорт отрядларининг бошлиқлари дала—бункер—тележка—завод усулининг мукаммал қўлланилишига етарли шарт-шароитлар яратиб берсалар айни муддао бўларди. Пахтанинг хирмон жойларда тўпланиб қолишига мутлақо йўл қўймаслик керак.

Ўтган йилларда терим машиналарига дала бошида техника хизмати кўрсатишда жиддий камчиликларга йўл қўйилди. Эҳтиёт қисмлар етишмаслиги, кўчма устахоналар вақтида етиб келмаслиги оқибатида айрим ҳолларда «зангори кема»лар бекор туриб қолди. Механизаторларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш, тиғиз дамлардан унумли фойдаланиш учун иссиқ овқат, қайноқ чой билан таъминлаш, медицина хизмати кўрсатишга етарли эътибор бермаслик натижасида машиналар бекор туриб қолди. Ана шу аччиқ сабоқдан тегишли хулоса чиқариб олмоғимиз, машиналарнинг мавсум бошидан охиригача тўла қувват билан тўхтовсиз ишлашини таъминлаш чораларини кўрмоғимиз лозим. **Белгиланган графикларнинг муваффақиятли бажарилиши, йиғим-теримдаги уюшқоқлик, пухта интизом мувақќат партия группаларининг сиёсий-ташкилотчилик ва тарбиявий фаолиятига, сафарбар этувчи кучига кўп жиҳатдан боғлиқдир.**

Пахта йиғим-терими ҳаммамиз ва ҳар биримиз учун катта имтиҳондир. Бу синовдан аъло даражада ўтмоқ учун механизаторлар орасида интизомни мустаҳкамламоғимиз, социалистик мусобақани янада кучайтирмоғимиз, беғамлик, бепарволик ва ўзибўларчилик кўринишларига қатъий зарба бериб, машина теримини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан қўйилган талаблар даражасига кўтармоғимиз, республикамизнинг 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмонига ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшмоғимиз лозим.

Тўлан ДАДАЖОНОВ, Дўстлик районидаги Ленин номли совхоз механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, **Абдусаттор СУЛАЙМОНОВ**, Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, **Искандар ҚАЛАНДАРОВ**, Элликқалъа районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхози механизатори, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, **Неъматжон АБДУМАЛИКОВ**, Тошлоқ районидаги Ленин номли колхоз механизатори, Ленин комсомоли мукофоти лауреати, **Абдусалом ҚОДИРОВ**, Зарафшон районидаги Ильич номли совхоз механизатори, Ленин ордени кавалери.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Афғонистон Демократик Республикаси ташқи ишлар министри Ш. М. Дўст билан 22 сентябрда дўстона учрашди. Ш. М. Дўст қисқа муддатли амалий визит билан Москвага келган эди.

Совет — Афғон муносабатларига доир масалалар самимий дўстона вазиятда муҳокама қилинди ва баъзи халқаро проблемалар хусусида фикрлашиб олинди.

Ҳар икки томон Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасидаги муносабатларнинг ҳолатидан мамнун эканликларини билдирдилар.

А. А. Громико Афғонистон теварагида юз бераётган масалаларни сиёсий бартараф этишнинг АДР ҳукумати илгари сурган реал ва конструктив программасини Совет Иттифоқи қатъий қўллаб-қувватлаётганлигини айтди.

Ш. М. Дўст АДР ҳукумати сиёсий масалаларда тезроқ ҳамжиҳатликка эришиш мақсадида бундан кейин ҳам куч-ғайрат сарфлашга тайёр эканлигини ва шунга интилаётганлигини таъкидлади.

А. А. Громико ва Ш. М. Дўст агрессив империалистик доираларнинг айби билан халқаро вазият тобора мураккаблашаётганлигини уқтириб, уруш хавфига қарши, ядро уруши хавфининг олдини олиш учун, ялпи тинчликни мустаҳкамлаш учун курашда барча тинчликсевар кучларнинг ҳаракатини активлаштириш зарурлигини таъкидладилар. Совет Иттифоқининг ва Варшава Шартномасида қатнашувчи бошқа давлатларнинг таклифлари худди мана шу мақсадга қаратилгандир.

* * *

Ш. М. Дўст шу куни Совет Иттифоқидан жўнаб кетди. (ТАСС).

АКМАЛ ИКРОМОВ ХОТИРАСИ

23 сентябрь куни Тошкентда Коммунистик партия ва Совет давлатининг таниқли арбоби, Ўзбекистон Компартияси ташкилотчиларидан бири Акмал Икромов туғилган куннинг 85 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг директори Ҳ. Т. Турсунов А. Икромовнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида доклад қилди. Докладчи ва сўзга чиққан кишилар Ўзбекистонда ленинча миллий сиёсатни, индустрлаштириш планларини амалга оширишга, колхоз тузумининг ғалаба қилишига А. Икромов қўшган улкан ҳисса тўғрисида гапирдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИДЕОЛОГИЯ ИШИ ТАЖРИБАСИДАН

ИНСОН АЗИЗ

Яқинда мени Ҳамза шаҳридаги нефтни қайта ишлаш заводи маданият саройига таклиф қилишди. Кундалик ишлар ғоят тиғиз бўлишига қарамай, таклифни қабул қилганимдан жуда мамнун бўлдим. Муҳташам маданият саройи корхонанинг ҳурматли, обрў-эътиборли кишилари билан тўлди. «Меҳнатга шон-шарафлар!» Шу мавзуда ўтказилган кечада меҳнатда шуҳрат қозонган нефтчилар шарафига дил сўзлари янгради. Ишчи синфининг кекса авлодларига «Меҳнат ветерани» медаллари, бошқа қимматбаҳо мукофотлар топширилди. Улар орасида деярли 40—45 йилдан буён мана шу корхонада меҳнат қилиб келаётган ажойиб замондошларимиз, ёшларнинг мураббийлари А. Отажонов, В. Ельяшевич, З. Валиев, В. Кудинов, Т. Биккузин, А. Алексеева, Б. Собитов ва бошқалар бор эди...

Гапни ана шу кеча таассуротидан бошлаганим бежиз эмас. Нефтни қайта ишлаш заводи чоракам бир асрлик тарихга эга. Бу коллективда авлодлар ворислигининг ғоят самарали занжири таркиб топганки, унинг ҳар бир ҳалқасида меҳнаткаш инсонга энг самимий ҳурмат туйғулари ифодаланиб келмоқда. Партком тарбия ишига комплекс ёндашиб, энг муҳим масала — инсоншуносликка узлуксиз аҳамият бермоқда, янги инсонни камол топтиришда ҳамма синалган, таъсирчан иш усуллари ва омилларидан оқилона фойдаланмоқда.

Маданият саройи мана шу ишларнинг чинакам марказига айланган. Нефтчилар бу ерда дам оладилар, ибратли тажрибалари билан ўртоқлашиб, ҳаётий муаммоларни бамаслаҳат ҳал қиладилар.

Инсон меҳнатини қадрлаш, унинг олижаноб фазилатларини баҳолай билиш ва рағбатлантириш «Узсельхозтехника» район бирлашмаси коллективида ҳам ижобий тарзда ҳал этилмоқда. Коллектив Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан экан, бунинг замирида ҳам оддий меҳнаткаш инсон турибди. Бу ерда одамлар билан сурункали иш олиб борилади. Ҳалол меҳнат, ташаббускорлик, фидокорлик рағбатлантирилади.

Замондошларимизни маънавий жиҳатдан камолга етказишда, совет турмуш тарзини такомиллаштиришда, ҳар бир кишида актив ҳаётий позицияни шакллантиришда турмуш маданиятини юксалтириш борасидаги ишлар муҳим ўрин тутмоқда. Бу идеологик, сиёсий-тарбиявий фаолиятнинг таркибий қисмини ташкил этади. Аҳоли турмуш маданиятини юксалтириш бўйича район координацион совети қишлоқларнинг қиёфасини ўзгартириш, уларни ободонлаштириш, кишиларда гўзалликка, нафосатга майлни тарбиялаш вазифаларини собитқадам ҳал этмоқда. Ҳозир қишлоқларни ободонлаштириш беш йиллик плани асосида катта иш олиб борилмоқда. Район маркази, «Ленинизм», «Пахтаобод», «Москва», М. Горький номли, «Ленинград» колхозлари марказлари, «Ленинобод» ва «Пахтакор» совхозлари марказий қўрғонларини ободонлаштириш бўйича анчагина тадбирлар амалга оширилди. Қишлоқларда Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг хотираси абадийлаштирилган ёдгорликлар қад кўтарди. Марказий Фарғонадаги хўжаликларнинг қишлоқлари ҳам тобора обод бўлиб бормоқда. «Пахтакор» совхозида областда биринчи санаторий-профилакторий ташкил этилди.

Биз партия ташкилотларининг эътиборини инсон тарбиясининг барча вазифаларини узвий бирликда, бир маромда олиб боришга қаратмоқдамиз. Сиёсий тарбия иши инсон тўғрисида, унинг кундалик ҳаёти тўғрисида ғамхўрлик билан пухта уйғунлаштириб юборилмоқда. Иқтисодий вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш социал вазифалар билан қўшиб олиб борилмоқда.

Ҳар бир инсон ўзига хос кичик бир олам. Партия ташкилотлари бу оламнинг ҳамма фазилатлари ва қусурларини вақтида илғаб олиш, уларга сезгирлик билан муносабатда бўлиш, инсон одамийлиги, эл-юртга келтираётган нафи билан азиз деган қоидага амал қилиб иш юритмоқдалар. Шу ўринда Энгельс номли колхоз партия ташкилотининг фаолиятига тўхталмоқчимиз. Бу партия ташкилотида саховатли, ҳалол меҳнати билан обрў топган кишилар кўп. Совет турмуш тарзининг ҳамма жиҳатлари одамлар тақдирида ва ҳаётида ўзининг ёрқин ифодасини топишига эришилмоқда. Муваффақиятларнинг асосий замини меҳнат интизомининг мустаҳкамлигида, кишиларнинг ўзаро оқибатида, кекса деҳқонларнинг ёшларга мураббийлигида, одамлар ҳалол меҳнат билан қадр-қиммат топаётганлигида. Чўлда янги ерлар ўзлаштириб, у ерда ёшлар бригадаси ташкил этиб, унга ҳануз етакчилик қилаётган Назирқул Тўхлиев, СССР Давлат мукофотининг лауреати Фазилат Қўзибоева, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, ҳар йили 15—16 тоннадан пахта териб, довруғ таратаётган чевар теримчи Раҳимахон Охунжонова, республикада хизмат кўрсатган пахтакор, 50—60 центнерчилик ҳаракатининг байроқдори Қумбой Охунчаев, ўттиз йилдан ортиқроқ бригадирлик қилаётган Иброҳимжон Исмоилов каби меҳнатга онгли, коммунистик муносабатда бўлаётган фидойилар оз эмас.

Ҳақиқий инсон дарахт кўкартириб, иморат қуриб, йўл очиб, зарбдор меҳнати билан ўзига ҳайкал ўрнатади. Бу ўринда яна бир ҳалол меҳнаткаш инсон ҳақида айтиб ўтмоқчи эдим. «Комсомол» колхозининг синалган бригада бошлиқлари сафида бу йил Маъруфжон Йўлдошев ҳам фаолият кўрсатмоқда. Маъруфжон ҳали ёш. Лекин ёшлик унинг районда машҳур бўлиб кетишига тўғаноқ бўла олмади. Чунки М. Йўлдошев ўз бригадасида меҳнатга коммунистик муносабат руҳини шакллантира билди. Ҳатто, бригада территориясидаги ариқ-зовурларнинг бўйларидан резерв ер топиб, уларга чигит, ошқовоқ, тарвуз экди. Бригадада ҳар бир меҳнаткашнинг ишига алоҳида эътибор билан қаралади, одамларнинг ташаббуси қўллаб-қувватланади, гражданлик активликлари оширилади. Район партия комитети ана шундай ибратли тажрибаларни кенг жамоатчилик мулкига айлантириш учун идеология фронти ходимлари билан муттасил иш олиб бормоқда.

Бизда раҳбарларнинг муқимлигини таъминлаб, иш жараёнида ўзларини кўрсатишлари, ташаббус билан чиқишлари, оммага бошчилик қилиш сабоқларини кенг эгаллаб олишлари учун имконият яратилиб, уларга яқиндан кўмак бериб борилади. Шуни айтиб ўтиш кифояки, районда кейинги йилларда раҳбар кадрларни арзимас баҳоналар билан ўзгартириш практикасига барҳам берилди. Кейинги беш йил давомида фақатгина райондаги йирик хўжалик — «Пахтакор» совхозининг раҳбарлари алмаштирилди, холос. Ҳаёт бу тенденция тўғри эканлигини кўрсатмоқда. Ана шу совхозда қолоқлик ўрнига илғорлик юзага келди, меҳнат интизоми яхшиланди, давлат план топшириқлари мунтазам равишда бажариладиган бўлиб қолди. Биз кадрлар ўз имкониятларини тўлақонли юзага чиқишларига, ёшлар тарбиясига жиддий таъсир кўрсатишларига, ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан эл-юртда обрў топишларига эришмоқдамиз.

Район партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми кўрсатмалари асосида партия, давлат ва меҳнат интизомининг ҳар қандай бузилишига қарши қатъий кураш олиб бормоқдалар. Хусусан кейинги пайтларда Охунбобоев номли, «Ленинизм» колхозлари ва «Пахтакор» совхозида ана шу масалага бағишлаб ўтказилган чуқур текширишлардан сўнг меҳнаткашлар иштирокида йиғилишлар ўтказилди, бу соҳада партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, халқ контроли группалари ва оммавий ахборот воситаларининг таъсирчанлиги оширилди.

Янги инсонни камол топтиришда қўлланилаётган идеологик, тарбиявий-сиёсий таъсирлар пировард натижада районни социал-иқтисодий ривожлантиришга, давлат планлари, мажбуриятларни ошириб бажаришга самарали таъсир кўрсатмоқда. Район меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида ўз зиммаларига олган 45 минг тонна пахта, бошқа кўплаб қишлоқ хўжалик, чорвачилик ва саноат маҳсулотлари етиштиришдек улкан мақсад йўлида фидокорлик билан меҳнат қилмоқдалар.

Совет жамияти бу меҳнат аҳллари жамиятидир. Шундай экан, ишда ижодий муҳит, эртанги куннинг порлоқ бўлиши учун кураш турмуш тарзимизнинг таркибий қисмидир. Район партия ташкилотлари бутун куч ва ғайратларини янги инсонни тарбиялашдек шарафли вазифани муваффақиятли бажаришга сафарбар этмоқдалар.

У. БЕГМАТОВ,
Фарғона область Олтиариқ район партия комитетининг биринчи секретари.

НАЙРАМДАЛ—ДЎСТЛИК—ДРУЖБА

(Боши биринчи бетда).

ҳамма жойда бизга астойдил эътибор билан қаралаётганини совет кишиларининг монгол халқига нисбатан чинакам қардошларча меҳр-муҳаббат ва дўстлик туйғуларининг ифодаси, деб биламиз. Бугунги учрашув Совет Ўзбекистонининг пойтахти — Тошкентда ўзбек халқи ижодий бунёдкорлик меҳнатининг мужассами, кўпмиллатли улуғ Советлар мамлакатидаги барча халқлар ленинча дўстлигининг тимсоли бўлмиш мана шу қадимий, аммо абадий навқирон шаҳарда ўтаётганлиги бизни, айниқса, қувонтиради.

Шу йилнинг июлида бизнинг халқимиз совет халқи билан, социалистик мамлакатлардаги бошқа халқлар билан биргаликда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг бевосита таъсирида ғалаба қозонган Монголия халқ революциясининг 62 йиллигини кенг нишонлади. Кураш ва бунёдкорлик билан ўтган мана шу йилларнинг ҳаммаси мобайнида монгол халқи ўзининг энг содиқ дўсти ва иттифоқчиси — социализм ва коммунизм йўлига биринчи бўлиб қадам қўйган улуғ совет халқининг қудратли елкасига, унинг беғараз интернационал ёрдами ва мададига доимо таяниб келди, бу ёрдам ва мадад МХР озодлиги ва мустақиллигининг ишончли гарови, унинг янада ривож ва равнақ топиши гарови бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Делегация бошлиғи МХРП XVIII съезди қарорларини, еттинчи беш йиллик топшириқларини Монголия меҳнаткашлари қандай бажараётганликлари ҳақида гапирди. Халқ Монголияси, деди у, тарихан қисқа муддат ичида асрларга тенг йўлни, ўрта аср зулматидан порлоқ социалистик воқеликка эришиш йўлини босиб ўтди. Мана шуларнинг ҳаммаси Улуғ Октябрь озодлик ғоялари монголлар диёрида тантана қилганлигининг ёрқин далилидир, монгол ва совет халқлари ўртасидаги барча зафарларимизнинг манбаи бўлмиш мустаҳкам ленинча дўстликнинг самарасидир.

Улуғ совет халқининг коммунистик қурилишдаги буюк муваффақиятлари социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқлари, бутун тараққийпарвар инсоният учун илҳом манбаи бўлиб хизмат қилмоқда. Жаҳон халқлари Совет Иттифоқини ўзларининг энг содиқ дўсти деб, тинчлик учун, миллий ва социал озодлик учун, ҳуқуқсизликка ва инсон инсонни эксплуатация қилишининг ҳамма шаклларига қарши курашда ишончли таянч ва йўлчи юлдуз, деб биладилар.

Тараққийпарвар инсоният, шу жумладан монгол халқи, — деди Дамдингийн Гомбожав, КПСС билан Совет давлатининг изчил тинчликсеварлик йўлини, уларнинг тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш, қуролланиш пойгасини жиловлаш, термоядро фалокати хавфини тугатиш йўлидаги актив, тинимсиз куч-ғайратларини ва неча марталаб қилган амалий таклифларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди. Совет Иттифоқининг янги олижаноб ташаббуслари халқаро муносабатлар тарихига, КПСС билан Совет давлатининг ленинча тинчликсеварлик сиёсати солномасига зарҳал ҳарфлар билан ёзилгусидир.

Тошкентни ҳақли равишда тинчлик ва дўстлик шаҳри, деб атайдилар. Биз ҳам бу ерда инсоният янги жаҳон уруши даҳшатларини қайтадан кўрмаслиги учун монгол халқи ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилади, деб ифтихор билан айта оламиз.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, республика Министрлар совети раисининг ўринбосарлари Р. Х. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев иштирок этдилар. Йиғилишда МХР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Маданият министри, Монгол-Совет дўстлиги жамияти Марказий кенгаши раисининг ўринбосари Дондогийн Цэвэгмид, Монголия делегациясининг бошқа аъзолари, Совет-Монгол дўстлиги жамияти правлениесининг раиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси В. В. Горбатко, МХРнинг Тошкентдаги Бош консули Пунцагийн Дэчин ҳозир бўлдилар.

МХРнинг Ўзбекистон ССРдаги кунлари тантанали очилиши маросимидан кейин монгол артистлари катта байрам концерти қўйиб бердилар. Қардош мамлакат саҳна усталари тошкентликларга халқ қўшиқлари ва замонавий ашулалардан, тароналар ва рақслардан, санъатнинг ҳамма жанрларига мансуб байрамона томошалардан иборат ранго-ранг гулдаста тортиқ қилдилар. Концертда тинчликни, совет ва монгол халқларининг мустаҳкам дўстлигини шарафловчи сўзлар янгради. Монгол шоири Цэдэндорж: «Мазлум монголларга Ильич дўстлик қўлини узатиб, тўғри йўлни кўрсатди, шу бўлди-ю, биз совет халқи билан чамбарчас бирлашдик!», деган сўзлар билан бу улуғ дўстликни мадҳ этган эди.

(ЎзТАГ).

Монголиялик дўстлар виставкаси

(Боши биринчи бетда).

МХР билан СССР ўртасидаги қардошларча дўстлик ҳақида, социализм қуриш йўлидан шаҳдам қадам ташлаб бораётган мазкур мамлакат меҳнаткашларининг шонли ишлари ҳақида ҳикоя қилади.

Тошкентликлар ва республика пойтахтининг меҳмонлари томоша қилиш имкониятига эга бўлган асарлар орасида МХР халқ рассоми А. Сэнгэцохионинг «В. И. Ленин қабулида» полотноси, Е. Улзийхутаганинг «Рус оғамиз» картинаси, Н. Лувсанцэрэннинг ёғочдан ишланган «Қишлоқ учун кўчма дўкон» деган ажойиб ҳайкали, А. Алтанхояганининг «Йилқичи» картинаси, МХР халқ рассоми Н. Цултэманинг «Олға» полотноси ва бошқа асарлар бор.

Виставканинг тантанали очилиш маросимида МХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, МХРП Марказий Комитети секретари, Монгол — Совет дўстлиги жамияти Марказий кенгашининг раиси Дамдингийн Гомбожав, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов, Совет — Монгол дўстлиги жамияти правлениесининг раиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси В. В. Горбатко, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов, МХРнинг Тошкентдаги Бош консули Пунцагийн Дэчин ҳозир бўлдилар.

* * *

«Ҳозирги Монголия» фотовиставкаси шу кунлардаги Монголиянинг қиёфасини, мамлакат меҳнаткашларининг шонли ишларини ва ёрқин орзу-умидларини акс эттиради. Мамлакат меҳнаткашлари халқ ҳокимияти йилларида социалистик қурилишда улуғвор муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Виставка 23 сентябрь куни Тошкентдаги СССР халқлари дўстлиги музейида тантанали суратда очилди.

(ЎзТАГ).

МОНГОЛИЯГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистонда МХР кунлари қатнашчиларининг Тошкентда матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг раиси З. И. Есенбоев очди.

МХР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, маданият министри Монгол — Совет дўстлиги жамияти Марказий кенгаши раисининг ўринбосари Дондогийн Цэвэгмид журналистлар ҳузурида нутқ сўзлаб, экономика ва маданиятни ривожлантиришда халқ республикаси эришган муваффақиятлар тўғрисида, қардош Монголияда янги ҳаёт барпо этиш ишига Совет Иттифоқи қўшаётган ҳисса ҳақида гапириб берди.

Ўзбекистон ССРда МХР кунлари совет ва монгол халқлари дўстлигини ривожлантиришга янги ҳисса бўлиб қўшилиши матбуот конференциясида таъкидлаб ўтилди.

(ЎзТАГ).

Эртага—Машинасозлар куни

ТАРАҚҚИЁТ ОМИЛИ

Машинасозлик совет экономикасининг етакчи, ўзак тармоқларидан бири бўлиб, у ижтимоий ишлаб чиқариш даражасини ошириш ва меҳнат унумдорлигини юксалтиришда муҳим роль ўйнайди. Жонажон Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукумати техник реконструкциялаш ва мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш асоси сифатида Ватан машинасозлигини жадал суръатлар билан ривожлантиришга катта аҳамият бериб келмоқдалар.

КПСС XXVI съезди қарорларига биноан янги техника ижодкорлари олдида ўн биринчи беш йилликда халқ хўжалигининг барча тармоқларини техник жиҳатдан қайта қуроллантириш вазифаси қўйилган. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида қабул қилинган Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш ишлаб чиқариш потенциалидан юксак самара билан фойдаланишни ва қишлоқ хўжалигининг, агросаноат комплекси барча тармоқларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашни тақозо этади. Барча машинасозлик ишлаб чиқаришининг ишчилари, конструкторлари, инженерлари зиммасига биринчи даражали муҳим вазифа — 1990 йилгача деҳқончилик ва чорвачиликни комплекс механизациялаш ҳамда саноатнинг озиқ-овқат тармоқларини янги техника асосида қайта қуроллантиришни асосан тамомлаш вазифаси қўйилган. Ўзбекистонлик машинасозлар ҳам қўлни-қўлга бериб, мамлакатимиздаги барча касбдошлари каби 1983 йил ва умуман беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари ортиғи билан бажариш учун ўзаро социалистик мусобақада фаол иштирок этмоқдалар. Мусобақа пешқадамлари орасида «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасининг етакчи мутахассисларидан бири Тельман Тангриберганов ҳам бор. Унинг бирлашмага ишга келганига ҳадемай ўн йил тўлади. Бу муддат унчалик кўп эмас. Аммо Тельман шу қисқа вақт ичида атом ва иссиқлик электр станциялари блокларини автоматик бошқариш системасини ишлаб чиқиш соҳасида кўзга кўринарли ишларни амалга оширди.

Машинасозлик ишлаб чиқариши меҳнаткашлари ўзларининг анъанавий байрамларини ижодий изланиш, юксак касб маҳоратини эгаллаш, янги техникани яратишдаги муваффақиятлари билан кутиб олмоқдалар.

Суратда: ишлаб чиқариш илғори Т. Тангриберганов. В. Молгачев фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада халқ соғлиғини сақлашни ривожлантиришдаги хизматлари учун халқ депутатлари Фарғона область Совети ижроия комитети соғлиқни сақлаш бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Раиса Васильевна **Терентьевага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми сув хўжалиги ва совет органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан халқ депутатлари Бухоро область Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ Николай Михайлович **Карякинга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ёш авлодга таълим ва коммунистик тарбия бериш соҳасидаги хизматлари учун Қарши шаҳридаги 7-ўрта мактаб директори ўртоқ **Эш Жалиловга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи»** фахрий унвони берди.

ИЖОДКОР МАСЪУЛИЯТИ

АДАБИЙ ЎЙЛАР

ИНСОНИЯТ йигирманчи асрнинг ҳам еттидан олти қисмини яшаб бўлди. Ҳозир социологлар жуда жиддий равишда асримизнинг етакчи қонуниятларини умумлаштириш ва навбатдаги учинчи минг йилликнинг биринчи асрини прогноз қилишга киришганлар. Чунки бу асрнинг биринчи ярмида тўла намоён бўлиши керак бўлган авлод бугун илм эгаллаш билан банд. Худди шу масалаларни адабиётшунослик ҳам ҳал қилишга интиляпти. «Вопросы литературы», «Литературное обозрение» каби журналларда асримиз адабиётининг етакчи тенденциялари, унга хос хусусиятлари ҳақида қизиқарли ва мазмундор мақолалар босилди, илмий баҳслар бўлди, баъзилари ҳануз давом этмоқда.

Кўпчилик олимларнинг умумий фикри шундайки, XX аср адабиётининг энг феноменал ҳодисаси социалистик реализм ижодий методи ва унга амал қилувчи кўп миллатли совет адабиётидир. Чиндан ҳам бу адабиёт ва унинг ижодий методи шу асрда туғилди, такомил топди ва бугун жаҳон адабиётининг байроқдори бўлиб турибди.

Бу ҳодисанинг жонли шоҳиди ва фаол иштирокчиси бўлган улкан рус ёзувчиси Константин Федин бир нутқида айтган эдики, агар асримизнинг йигирманчи йилларида дунёнинг турли бурчакларидаги китоб магазинларида «Совет адабиёти—бу нима?», деб сўрашган бўлса, асримизнинг эллигинчи йилларидан буён то шу кунгача худди ўша ерларда ҳар куни одамлар: «Совет адабиёти асарлари борми?», деб сўрайдилар.

Асарларида ифода этилаётган илғор ғоялар айни вақтда бу мазмун ўзига муносиб ва ранг-баранг бадиий шаклларда маҳорат билан ифода этилаётганлиги туфайли кўп миллатли совет адабиёти бугун жаҳон ўқувчиларининг диққат марказида.

Агар шу фикрнинг далилини ўзбек адабиёти мисолида кўрмоқчи бўлсак, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий, Садриддин Айний, Абдулла Қодирий, Ойбек, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Абдулла Қаҳҳор, Уйғун, Шароф Рашидов, Комил Яшин, Зулфия, Назир Сафаров каби қатор улкан адибларимизнинг асарлари мамлакатимиз ва чет эл тилларида минглаб нусхаларда нашр этилиб, кенг тарқалиб ҳам халқимизнинг, ҳам совет адабиётининг оламшумул обрўйига обрў қўшаётганларини эслашнинг ўзи кифоя. Кўп миллатли совет адабиётининг бу улкан ютуқлари социалистик жамиятнинг бошқа соҳаларидаги муваффақиятларга ҳамоҳангдир. Барча зафарларимизнинг энг асосий гарови эса Коммунистик партиянинг доно раҳбарлигидир.

Бундан етмиш йил аввал Владимир Ильич Ленин ўша йиллардаги энг машҳур пролетар шоири Демьян Бедний фаолиятини баҳолаб ёзган бир хатида бадиий ижоддаги истеъдоднинг ролини жуда тўғри аниқлаган ва талант ноёб ҳодиса эканлигини, шунинг учун ҳам уни эҳтиёткорлик билан системали равишда қўллаб-қувватлаш зарурлигини уқтирган эди.

Улуғ доҳийнинг мазкур фикри Коммунистик партиянинг маданий сиёсатига асос қилиб олинган. Партия ҳамиша талантни юксак эъзозлади, уни умумхалқ бойлиги, деб билди. Ижодкорларга тинмай ғамхўрлик қилиб келди. Узлуксиз янгиланиб бориш — санъатнинг қонуниятларидан бири. Қайтариқ ижодга асло тўғри келмайди. Ҳар бир ростакам санъаткор қайсидир бир қирраси билан новатор бўлиши, бошқалардан фарқ қилиб туриши керак. Шунинг учун ҳам В. Г. Белинский ўзига хослик — талантнинг асосий белгиларидан бири, деб таъкидларди. В. В. Маяковский эса бизга кўп ҳар хил ва яхши шоирлар керак, деб айтарди. Санъатнинг бу қонуниятини эътиборга олиб, партия зиёлиларимизнинг ижодий изланишларини фаол қувватлайди.

Бадиий ижодда талант билан баробар дунёқарашнинг ҳам роли ниҳоят даражада катта. Истеъдод улкан бўлса ҳам, аммо дунёқараш тўғри бўлмаса, бундай санъаткорлардан халққа ва партияга фойда кам. Аксинча, баъзан катта зарар етмоқда. Шунинг учун ҳам Коммунистик партия ижодий интеллигенциянинг марксча-ленинча дунёқарашини тўғри шакллантиришга ва унинг ҳамиша юксак савияда бўлишига алоҳида эътибор беради.

Юрий Владимирович Андропов ҳаққоний равишда таъкидлаганидек, «Партия талантларга, санъаткорнинг ижодий изланишига ҳурмат билан қараб уларни ардоқламоқда, уларнинг иш формалари ва услубига аралашаётгани йўқ. Лекин партия санъатнинг моддий мазмунига бефарқ қарай олмайди».

Коммунистик партия кўп миллатли совет халқининг бадиий ижоди ҳамма жойда баробар гармоник равишда ривожланиб бориши учун тинмай ғамхўрлик қилади.

Шу жиҳатдан КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг шу йил июль пленуми материаллари ва қарорлари бадиий ижод тараққиёти учун программ характерга эга ҳужжатлар бўлди.

* * *

МАЪЛУМКИ, адабиёт ва санъат йирик ижобий қаҳрамонлар орқали даврнинг ғоялари ва руҳини, асосий масалалари ва дунёқарашини ифода этади. Шу маънода ижобий қаҳрамон проблемаси ижоднинг сиёсий йўналишини белгиловчи омилдир. Ҳар бир яхши асарнинг ижобий қаҳрамони агар у бизни мафтун қила билса, гўё жонли шахсдек онгимизга жойлашиб қолади, ҳаётимизга ҳамроҳ бўлади.

Максим Горький янги жамият янги инсондан бошланади, дерди. Чиндан ҳам шундай. Аввал янги коммунистик тушунча, сўнгроқ шу фикрларни дунёқарашга айлантирган одамлар ва яна сўнгроқ шу қаҳрамонлар ҳаракати ва фидойилиги билан янги социалистик жамият бунёд этилди. Ижодимизнинг бош қаҳрамони давримизнинг энг илғор ғояларини ўзида тўла мужассам қилган инсон — коммунистдир.

Агар Шароф Рашидовнинг «Дил амри», Ўзбекистон ССР халқ ёзувчилари Сарвар Азимовнинг «Юлдузлар жамоли», Ҳамид Ғуломнинг «Мангулик», Раҳмат Файзийнинг «Чўлга баҳор келди», Иброҳим Раҳимнинг «Оқибат», Йўлдош Шамшаровнинг «Чироқ», Асқад Мухторнинг «Бухоронинг жин кўчалари», Мирмуҳсиннинг «Дегрез ўғли», Саид Аҳмаднинг «Уфқ» каби асарларининг ижобий қаҳрамонларини фикран ёнма-ён қўйсангиз, совет даври тарихининг турли этапларида майдонга чиқиб инқилоб қилиб, элга маърифат тарқатиб, меҳнатда жонбозлик кўрсатиб, интернационализмнинг ёрқин намуналарини кўрсатиб, Ватанимизни фашизмдан ҳимоя қилиб қаҳрамонлик кўрсатган ўзбек коммунистлари образининг ажойиб галереяси кўз олдингизда намоён бўлади.

Табиийки, бизни бугунги кун қаҳрамонлари кўпроқ қизиқтиради. Замондошимиз романда ва экранда, саҳнада ва полотнода ўзини, қилаётган меҳнати ва олиб бораётган курашининг бадиий интиҳосини кўришни истайди. Бадиий ижод ҳам худди шу воқеликни образли акс эттириш жараёнида унга муносабат билдиради: илғорларни қувватлайди, тарғиб қилади. Қолоқларни қоралайди, танқид қилади. Партия ҳам бизни бугунги ҳаёт проблемаларини кўпроқ кўтариб чиқишга даъват қилмоқда. Назариячилар ҳам замонавийлик адабиётнинг қалби, дейдилар. Зероки, бу жуда зарур ва айни вақтда, анча оғир масала. Чунки, бугунги ҳаётнинг бутун қонуниятлари, қаҳрамонлар фаолияти, иқтисодий йўналишлар ҳам нақадар тўғри эканлиги энди тасдиқдан ўтаётган пайт. Баъзан санъаткор ҳали ҳаётда тамомланмаган воқеалар орасидан боради, уларни умумлаштириб қаламга олади. Агар асар фақат оператив проблема очеркигина эмас, балки йирик эпик полотно бўлса, унинг қадри яна ҳам баландроқ бўлади.

Мамнуният билан қайд қилиш керакки, ўзбек прозасида бугунги куннинг турли хил ижтимоий ва иқтисодий, айниқса, маънавий масалаларини дадил ва тўғри кўтариб чиқиб, тараққиётимизга хизмат қилаётган бадиий асарлар анча бор. Шулардан намуна сифатида Иттифоқ миқёсида эътибор қозонган Одил Ёқубовнинг «Диёнат», Пиримқул Қодировнинг «Олтин камар», Саъдулла Кароматовнинг «Сўнгги бархан», Ўктам Усмоновнинг «Гирдоб» каби асарларини эслатиб ўтиш мумкин.

Бугунги ўзбек прозасини ранг-баранг мавзу ва ижодий услублар билан бойитиб турган, ҳаётнинг турли проблемаларини ўқувчилар диққат-эътиборига ташлаб, уларнинг тўғри ва тез ҳал қилинишига таъсир ўтказаётган истеъдодли адибларимиз орасида Темур Пўлатов ва Худойберди Тўхтабоев, Ўткир Ҳошимов, Нурали Қобул ва бошқа ўзбек ўқувчиларига яхши таниш адиблар бор.

Адабиётнинг ҳаёт билан алоқаси ҳақида бир мисолни эътиборингизга ҳавола этмоқчиман.

Яқин-яқинларда пахтани машинада териш янги, ҳали кенг тарқалмаган, прогрессив ҳодиса эди. Ўша йилларда қўл теримига маҳкам ёпишиб олган, шу йўл иқтисодда фойдали, ўнғай, маъқул, деб билган раҳбар ходимлар ҳам оз эмас эди. Улар терим машинасининг мукаммал эмаслигини ҳузур билан танқид қилар, толасини узяпти, сортини бузяпти, ёмғирда тўхтаб қоляпти, деб гап бермасликка уринардилар. Эҳтимол, бу гапларда озми-кўпми ҳақиқат бор эди. Аммо консерватизм, узоқни кўра билмаслик, қотиб қолган тушунчалар кўпроқ эди. Ҳозир биз еттинчи миллионни ушатяпмиз. Миллионлаб тонналарни бармоқ билан йиғиб, елкаларда кўтариб хирмон уйиш мумкин эмас. Шунинг учун ҳаёт бу проблемаларни кардинал ҳал этишни талаб қилди. Партия дадиллик билан янгиликни қувватлаган, оғирликларни инсон елкасидан олиб, машина зиммасига юклаган эди. Ўша пайтда ижодий интеллигенциямиз бу янгиликнинг фаол тарғиботчиси бўлди. Деярли ҳар бир жиддий ёзувчимиз машина теримини мақтаб очерк ёки ҳикоя ёзди, жўшқин публицистик мақола билан чиқди. Назир Сафарнинг «Узоқни

1983 ЙИЛ ҲОСИЛ МАВСУМИ

ТЕРИМГА — ЖАДАЛ СУРЪАТ!

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

▲ **Республикада 23 сентябрь эрталабгача 824512 тонна пахта тайёрланди. Шу жумладан, ўтган куни 80516 тонна ҳосил териб олинди. Шундан мавсум бошидан буён 74 минг 663 тонна ингичка толали пахта тайёрланиб, бир кунда 7513 тонна ипак пахта йиғиб олинди. Республикада машиналар билан 37920 тонна пахта терилиб, ўтган куни 13053 тонна пахта пўлат этаклардан тўкилди.**

▲ **Бухоро ва Фарғона областларининг деҳқонлари ўтган куни пахта тайёрлаш суръатлари жиҳатидан энг юқори кўрсаткичга эришдилар. Бу областларда йиллик планга нисбатан 1,83 процентдан ўсишга эришилди.**

ДЕФОЛИАЦИЯ ДАВОМ ЭТМОҚДА

✦ Республикада ғўзаларни дефолиация қилиш плани бажарилди. 1620 минг гектар майдондаги ғўза барги тўкилди. Дефолиация плани 101,6 процент адо этилди. Шуни айтиш керакки, Фарғона, Андижон, Навоий, Бухоро, Сурхондарё, Самарқанд, Қашқадарё областлари далаларни машина теримига тайёрлашда орқада қолмоқда.

МАШИНАЛАР ШАРОФАТИ

✦ Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхози механизаторлари ҳар куни машиналар бункеридан 5,5 тоннадан «оқ олтин» тўкмоқдалар. Мазкур хўжаликда машина терими плани ҳар куни 4—4,5 процент адо этилаётир. Бахтиёр Шомуродов, Наим Ҳалимов, Мурод Ҳамроев каби механик-ҳайдовчилар ҳар куни 12—14 тоннадан пахта термоқдалар. Нарзуллаевларнинг оилавий экипажи эса мавсум бошидан буён эл хирмонига 127 тонна ҳосил тўкдилар.

Олтинкўл районидаги «Коммуна» колхозидан Мамасоли Болтабоев бошлиқ бригада йиллик планни бажарганлиги тўғрисида рапорт берди. Бу ерда 25 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 15 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Мавсум охиригача коллектив яна 10 центнердан «оқ олтин» топширишга аҳд қилди.

КУНИГА 4 ПРОЦЕНТДАН

✦ Гулистон районидаги «Октябрь» колхозининг Ансор Оғалиев бошлиқ коллективи теримда ана шундай суръатга эришмоқда. Бу бригада СССР Конституцияси кунига ўз мажбуриятини бажаришга аҳд қилган. Бригада азаматлари ҳар гектар ердан 40 центнердан хирмон кўтариш учун курашмоқдалар.

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

✦ Қамаши районидаги қўриқ массивининг меҳнаткашлари ҳосилни қисқа муддатларда йиғиб-териб олиш юзасидан тошкентликлар ташаббусига қўшилиб, теримда яхши натижаларга эришмоқдалар. Бу ерда йиғим-терим-транспорт конвейери бетўхтов ишламоқда. Ҳар бир агрегат билан ўтган куни 10 тоннадан пахта териб олинди. Пахта тайёрлаш планини 15 октябргача адо этиш ва ҳар гектар майдондан 40,3 минг тонна ҳосил кўтаришга аҳд қилинган.

ТЕХНИКАГА ТАЯНИБ

✦ Самарқанд область Каттақўрғон районида «Пролетарий» колхози «зангори кема» капитанлари далаларга биринчи бўлиб ўз машиналарини олиб чиқдилар. Тўхта Эрдонов бошлиқ бригада механизаторлари биринчи теримдаёқ 200 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 26 центнердан юқори сифатли хом ашё териб олдилар. Ғайбулла Рўзиев, Турсун Шокиров, Элмурод Эшмуродов каби илғор механик-ҳайдовчилар шу куни 7 тоннадан «оқ олтин» териб бердилар. Уларнинг ҳар бири мавсум охиригача 300—350 тоннадан пахта теришга сўз беришган.

ЮКСАК УНУМ БИЛАН

✦ Мирзачўл районидаги Абай номли ва Сегизбоев номли совхозларнинг механизаторлари машина теримининг дастлабки кунларидан бошлаб юксак унумдорликка эришмоқдалар. Мазкур хўжаликларнинг учта бўлими далаларида 28 та пахта териш комбайни ишламоқда.

Сегизбоев номли совхознинг Мамат Нурғозиев ва Анвар Аширгалиев сингари механизатор-бригадирлари меҳнатда алоҳида намуна кўрсатмоқдалар. Улар ҳар куни хирмонга 7—8 тоннадан пахта топширмоқдалар. Бу механизатор-бригадирлар бошчилигидаги коллективлар 40 центнерлик ҳосил учун курашишяпти.

ТОПШИРИҚ БАЖАРИЛДИ

✦ Навбаҳор районидаги «Дружба» совхозидан Собир Саксонов бошлиқ қўриқ бригада коллективи планни бажарганлиги тўғрисида рапорт берди. Ҳар гектар ердан 17 центнердан хирмон кўтарилди. Ҳали далаларда ҳосил мўл. Коллектив мавсум охиригача 30 центнердан пахта тайёрлашга сўз берди.

ҚЎРИҚ ҲОСИЛИ

✦ Бувайда районидаги «Қўштепа» совхозидан Ботир Қурбонов бошлиқ деҳқонлар янги ўзлаштирилган ерлардан юқори ҳосил етиштиришга эришдилар. Бригада коллективи пахта тайёрлаш планини бажарди.

БИР КУНДА 18 ТОННА

✦ Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз механизатори Хўжамкул Рустамов бир кунда 18 тонна пахта теришга муваффақ бўлди. Ҳозир унинг машинада терган пахтаси 184 тоннага етди.

КОМСОМОЛ ОТРЯДИ

✦ Қўшкўпир районидаги Ленин номли колхозда Қурбонбой Маҳмудов бошчилигида ёш теримчиларнинг зарбдор комсомол отряди тузилди. Комсомоллар бир кунда 4 тоннага яқин пахта тердилар. Мавсум бошидан буён улар терган пахта 35 тоннага етди. Зарбдор отряд аъзолари 280 тонна пахта териб беришга аҳд қилишган.

КОМБАЙНЧИЛАР ДАЛАГА ЧИҚДИ

✦ «Гулбоғ» совхозининг механизаторлари Задарё районида биринчи бўлиб машиналарни далага олиб чиқдилар. Хўжалик деҳқонлари мавсумда тайёрлов пунктларига 17 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олишган. Шундан 94 процент ҳосилни «зангори кема» капитанлари териб берадилар.

СУРЪАТ ВА СИФАТ

✦ Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг пахтакорлари ҳосил йиғим-теримида юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Бу ерда бир кунда йиллик планнинг 6 проценти миқдорида ўсишга эришилди. Хўжалик далаларида 23 та пахта териш машинаси мунтазам ишлаб турибди.

„Оқ олтин" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 23 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	1,83	34,03	0,26	0,65
Хоразм	1,77	19,84	0,23	0,65
Навоий	1,20	18,52	0,04	0,06
Сурхондарё	1,57	16,08	0,68	3,33
ҚҚАССР	1,59	15,66	0,75	2,32
Самарқанд	1,09	14,89	0,03	0,09
Қашқадарё	1,20	13,35	0,26	0,79
Фарғона	1,83	11,92	—	—
Андижон	1,43	11,41	—	—
Тошкент	1,58	10,54	1,05	2,88
Наманган	1,19	8,88	0,44	0,44
Сирдарё	0,60	4,67	0,08	0,12
Жиззах	0,46	1,46	0,36	0,59
Республика бўйича:	1,35	13,90	0,33	0,96
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Бухоро	1,35	28,18	—	—
Навоий	1,53	25,94	—	—
Сурхондарё	2,09	19,76	1,23	3,64
Наманган	3,10	13,80	—	—
Қашқадарё	1,40	12,52	0,03	0,06
Республика бўйича:	1,83	18,21	0,72	2,13

Бўка районидаги Фрунзе номли колхоз пахтакорлари йиғим-теримни кун сайин авж олдирмоқдалар. Бу ерда ҳар куни йиллик планнинг 3,5-4 процентидан зиёд хом ашё тайёрлашга эришилмоқда. Хўжалик хирмонининг тобора кўкка бўй чўзишида кўпминг-килограммчи теримчилардан Гулбаҳор Исматованинг ҳиссаси катта бўлаётир. Кунига хирмонга 150-170 килограммдан «оқ олтин» тўкаётган чевар қиз ўзаро социалистик мусобақада пешқадамликни қўлдан бермаяпти. Суратда: Гулбаҳор Исматова.

А. Тўраев фотоси.

Ташвишли сигнал

ВАЪДА ТАРОЗИНИ БОСМАЙДИ

Учқўрғон районидаги Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари сентябрь ойида давлатга йиллик планнинг 35 проценти миқдорида «оқ олтин» сотишга аҳд қилган эдилар. Ойнинг учинчи ўн кунлиги ўтиб боряпти. Хўш, ваъдага вафо қилиняптими? Афсуски, йўқ! Йиллик план ҳали 10 процент ҳам бажарилмади. Бунинг устига тайёрланган пахтанинг сорти талабга жавоб бермайди. Колхоз раиси А. Тўлашев «зангори кема»ларни ишга туширамизу суръатни кескин кўтарамиз, деб ўзини юпатиб юрибди. Бундай дейишимизга асос бор. 14 сентябрда бошланган дефолиация 22 сентябргача чўзиб юборилди. Иш сифатсиз бажарилгани учун ғўзаларнинг барги тўла тўкилмаяпти. Машина теримига тайёргарликда бошқа нуқсонларга ҳам йўл қўйилди. Шундай бўлгач, «зангори кема»ларни юқори унум билан ишлатиб бўлармикин?

Ёки бошқа мисолни олайлик. Правлениенинг тадбирига кўра 720 ишга яроқли колхозчидан 551 киши этак боғлаб пахта териши керак. Шундай долзарб кунларда қолганлар қандай иш билан шуғулланади? Ахир, ҳозир пахта теримидан муҳимроқ иш йўқ-ку! Ҳар бир теримчининг кунлик ўртача иш унуми 40 килограмм атрофида бўляпти. Пахта қийғос очилди. Чевар теримчилар кунига 100-120 килограммдан дурдона теряпти. Колхоз партия комитети раҳбарлари илғорларнинг методини ҳамманинг мулкига айлантириш чораларини кўрмаётир. Бу ҳам етмагандек, 20 сентябрь куни қарийб 40 нафар теримчи ишга чиқмади.

Абдуваҳоб Мусахонов бошлиқ звенога қарашли пайкалларда чаноқлардаги дурдона ерга оқиб ётибди. Уни тезкорлик билан йиғиб-териб олиш ўрнига эгатларга сув қўйиб юборилган. Пахта яхши тозаланмаган хирмонда қуритилаётгани сабабли сорти бузиляпти. Бундай ачинарли аҳвол Тошқинбой Ўролов бошлиқ звенода ҳам юз бераётир.

Ғанимат фурсат ўтиб бораётганига қарамай, райондаги «Москва», «Андижон», Ленин номли колхозларда ҳам пахта йиғим-теримига ҳали жиддий равишда киришилганича йўқ. Аҳвол шундай давом этаверса юқорида номи тилга олинган хўжаликларнинг раҳбарлари кейинчалик «аттанг» деб қолишлари турган гап.

Уйчи райони хўжаликларида ҳам ташвишли аҳвол юз бермоқда. Ўтган йили сентябрь ойининг иккинчи ўн кунлигида район бўйича йиллик планнинг 37 проценти миқдорида пахта тайёрланган эди. Бу йил ҳали 15 процентлик марра ҳам эгалланмади. Хўжаликларнинг раҳбарлари «биз уруғлик пахта тайёрлаймиз» деб дефолиацияни ғоятда кеч бошладилар. Кўсаклар чаман-чаман очилган ҳозирги кунларда эса суръатни кўтариш чораларини кўришмаяпти. Район бўйича ишчи кучлари теримга тўла сафарбар этилмаяпти. Фақат «Ленин йўли» колхози, Калинин номли, «Гулистон» совхозларидагина қарийб минг киши теримдан четда турибди.

Тўрақўрғон районидаги икки хўжаликда пахта теримида икки хил манзара юз беряпти. «Ўзбекистон» колхозида ҳар куни йиллик планнинг 3-4 проценти миқдорида пахта тайёрланяпти. Шу хўжалик билан бир хил шароит ва имкониятга эга бўлган «Партия XXV съезди» колхозида пахта мўлкўл бўлишига қарамай, кунлик графиклар барбод берилмоқда.

Ҳозир камчиликларни санаб ўтиришга вақт йўқ. Бутун куч, техника воситаларини тўла сафарбар этиб, теримни кучайтириш керак. Бу районлар, шунингдек, хўжаликлар раҳбарларининг шарафли бурчидир.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Чет элларда

Эрон халқ партияси чет эл комитетининг баёноти

БЕРЛИН. (ТАСС). Бу ерда Эрон Халқ партияси (ТУДА) чет эл комитетининг баёноти эълон қилинди. Баёнотда ҳукумат маъмурларининг Эронда шу партия аъзоларига ва тарафдорларига қилаётган жабр-зулмлари кескин қораланади.

Баёнотда таъкидланишича, Эрон Халқ партиясига қарши аёвсиз қувғинлар бошланганидан бери ўтган етти ой мобайнида Эронда шу партиянинг минглаб активлари қонунга хилоф равишда қамоққа олинди. Улар ташқи дунё билан ҳар қандай алоқадан маҳрум этилган, уларнинг ҳатто қариндош-уруғлари билан учрашишлари ҳам тақиқланган. Эрон революциясини янада ривожлантириш учун ҳаракат қилаётган Эрон Халқ партиясига ва бошқа тараққийпарвар ташкилотларга қарши дўқ-пўписа, чўчитиш, тутуруқсиз айблар қўйиш йўли билан ашаддий психология уруши авж олдириб юборилди. Қамоққа олинганларга нисбатан қийноққа солиш ва маънавий таъсир қилишнинг турли усуллари ишга солинмоқда. Қирқ йилдан кўпроқ вақтдан бери миллий мустақиллик, озодлик ва социал адолат таъминланиши учун курашиб келаётган Эрон Халқ партиясини ўзларининг аксилинқилобий фитналари рўёбга чиқиши йўлидаги асосий тўсиқ деб билаётган империалистпараст, реакцион унсурлар шу репрессияларнинг ташаббускорларидир.

Америка империализми Эрон революциясининг ютуқларини тугатишни кўзловчи «Бжезинский плани» деб аталган планни рўёбга чиқаришга интилмоқда, дейилади баёнотда. Ўзининг бутун кучини Эрондаги революцияни ҳимоя қилиш ишига сарфлаган, халқ ва мамлакат манфаатларига мос келувчи мақсадларга эришишга интилиб келган Эрон Халқ партиясига ҳужум қилиш бу планнинг энг муҳим таркибий қисмидир.

Баёнотда Эрон Халқ партиясига қарши қўйилган айбларнинг, жумладан унинг СССРга «қарамлиги» тўғрисидаги уйдирмаларнинг ёлғонлиги фош қилиб ташланади. Эрон Халқ партиясининг қамоққа олинган аъзоларига тазйиқ ўтказилганлиги натижасида улардан баъзиларининг қамоқхонадаги «иқрорлари»нинг ҳақиқий мазмунига баҳо берилган.

Эрон Халқ партияси, дейилади ҳужжатда, шуни қатъий қилиб айтадики, партияга қилинган ҳужум ва «иқрорлар» хусусида ташкил этилган найрангбозлик Эрон революциясига қарши қилинган ҳамда империализм агентлари, Эрон ишчилар синфи партиясининг синфий ҳамда сиёсий душманлари ишлаб чиққан фитнанинг бир қисмидир. Империализм Эронни яна ўз ҳукмронлиги остига олиш, халқаро миқёсда эса коммунизмга ва Совет Иттифоқига қарши «салб юриши»ни янада кенг авж олдириш мақсадини кўзловчи сиёсат ўтказмоқда.

Баёнотнинг охирида бундай дейилади: Эрон Халқ партияси қурбонлар берганлигига қарамай, ўзининг олий мақсадларига эришиш йўлидаги курашни бундан буён ҳам давом эттираверади.

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

ШВЕЦИЯ СУДИНИНГ ҚАРОРИ

СТОКГОЛЬМ. Швеция суди Аэрофлот самолётлари бойкот қилинишини ғайриқонуний деб топди. Бу қарор Швеция хизматчилари касаба союзлари марказий бирлашмасига кирувчи авиация диспетчерлари зиммасига совет авиация компанияси самолётларига хизмат қилиш мажбуриятини юклайди.

Бироқ, Швеция реакцияси Вашингтоннинг кўрсатмаси билан бошланган иғвогарлик машмашасидан воз кечишни истамаяпти. Ерда самолётга хизмат қилувчи ходимларга суднинг қарори жорий этилмаслигидан фойдаланиб, реакция мана шу хизматчиларни бойкотга жалб этди.

ХОТИН-ҚИЗЛАР ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШДА

ЖЕНЕВА. Бу ерда, Миллатлар саройида «Хотин-қизлар тинчлик учун курашда» деган халқаро ташкилот ташаббуси билан уюштирилган Ғарбий Берлин — Женева тинчлик марши қатнашчиларининг матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Шу намойиш иштирокчилари Ғарбий Европанинг кўпгина шаҳар ва қишлоқларидан ўтиб, Европа қитъасида Американинг «Першинг» ва қанотли ракеталарини жойлаштиришдан иборат машъум режалар амалга оширилишига йўл қўймасликка интилаверишларини билдирдилар.

Матбуот конференциясида айтилишича, Ғарбий Европа мамлакатларининг «Хотин-қизлар тинчлик учун курашда» деб аталган оммавий демократик ҳаракати Европадаги ядро қуролларини чеклашга бағишланган Совет — Америка музокараларида конкрет натижаларга эришилишини қаттиқ талаб қилиб чиқмоқда.

ТИНЧЛИК ҚЎНҒИРОҒИ ЧАЛИНДИ

НЬЮ-ЙОРК. БМТ қароргоҳи ёнидаги майсазорга ўрнатилган тинчлик қўнғироғига рамзий бонг урилиб, сешанба куни Халқаро тинчлик куни деб нишонланди. Бу кун 1981 йилда Бош Ассамблеянинг XXXVI сессияси қарорига мувофиқ таъсис қилинган эди. Бу сессия Ассамблеянинг ҳар йилги сессияси очилишини халқларнинг тинч ҳаётга, қуролсизланиш учун курашга олижаноб интилишига бағишланган кун деб ҳисоблашга қарор қилган эди.

Тантанали воқеа муносабати билан БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльяр мактуб йўллаб, барча қитъалардаги халқларнинг ядро қуроллари билан қуролланиш пойгасини жиловлаш учун, ракета-ядро қуролларини кўпайтирмаслик учун, қуролсизланиш ва тинч-тотув яшаш учун кенгайиб бораётган ҳаракати тинчлик иши учун муҳим эканини таъкидлади. БМТга аъзо бўлган мамлакатлар Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставида мустаҳкамлаб қўйилган шу мақсадларни бажариш учун бор кучларини сарфлашлари лозим, дейилади мактубда.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ ДЕҲЛИ. Ҳиндистоннинг Жамму ва Кашмир штатида Покистон агентларининг катта бир тўдаси фош этилди. Маъмурлар вакилининг хабар қилишича, 19 киши қамоққа олинган. Улар Ҳиндистоннинг мудофаа потенциалига оид разведка маълумотларини тўплаш билан шуғулланганликлари терговда аниқланди. Қамоққа олиш вақтида улар ёнидан Покистонда ишлаб чиқарилган қурол-яроғлар, уларнинг қўпорувчилик ишлари билан шуғулланганликларини кўрсатувчи ҳужжатлар ва жосуслик анжомлари топиб олинди.

✦ АММОН. Август ойида Исроилда пулнинг қадрсизланиш даражаси 7,2 процент ўсди. Исроил марказий статистика бюросининг хабар беришича, шу йил бошидан бери мамлакатда нарх-наво 72 процент кўтарилган. Транспорт хизмати ва алоқа хизмати айниқса кескин қимматлашған. Мутахассисларнинг фикрича, пул қадрсизланиши ўсишининг ҳозирги суръатлари сақланиб қолган тақдирда йил охирига бориб, унинг даражаси жуда катта рақамга — 125 процентга етади.

✦ ҚОҲИРА. «Ас-Сияси» ҳафталиги кўплаб мутахассисларнинг Мисрдан кетиб қолаётганлигидан жиддий ташвиш билдирмоқда. Ҳолбуки, Мисрнинг ривожланаётган экономикаси малакали мутахассисларга доимо муҳтождир. Расмий маълумотларга қараганда, ҳозирги вақтда 2,5 миллион киши, норасмий маълумотларга кўра эса, 4 миллион киши чет элларда ишламоқда. Кейинги йилларда университет, институт ва ҳунар-техника билим юртларини битириб чиққан барча кишиларнинг деярли ярми ишлаш учун давлат сектори корхоналарига боришдан бош тортганлигини, шу тариқа унга катта зарар етказганлигини ҳам ҳафталик ташвиш билан ёзади.

✦ ПАРИЖ. Истамбул фавқулодда ҳолат суди таниқли турк журналисти Метин Токерни олти ой муддатга қамоқ жазосига ҳукм қилди. Бу ҳукм, деб хабар беради Франс Пресс агентлигининг мухбири Истамбулдан, унга Туркия ҳарбий маъмурлари ўтказаётган ички сиёсат танқид қилинган мақолани мамлакатдаги етакчи газеталардан бири — «Миллиёт» газетасида эълон қилганлиги учун чиқарилди. Шу мақолани босганлиги учун газетанинг ўзи ўн кунга ёпиб қўйилган эди.

(ТАСС).

кўзлаган қиз» асари шу турсунойчилик ҳаракати билан баробар туғилди ва унинг бадиий тарихи бўлиб адабиёт тарихидан ўрин олди.

Яна бир мисол:

Адабиёт ва санъат одамлар онгида содир бўлаётган янгиликларни, яхшиликларни диққат билан кузатиб боради ва уни образларда жамлаб ифода этади. «Қўшчинор чироқлари» романида деҳқонлар ариқ очиб, сув чиқармоқчи бўлишадида, ҳамма дарров ўз ерига ариқ қазиб қўйиб сув келишига тайёр бўлиб кутиб тураверади. Аввал кўпчилик бир бўлиб дарёдан сув чиқариб олиш керак, деса ҳеч ким ўз еридан узоқда кетмон чопгиси келмайди, деҳқонларни бирлаштиргунча зоғора ундан нон ёпиш осонроқ, деб ҳиринглаб кулишади. Худди ўша деҳқонлар ўн йилдан кейин бир ёқадан бош чиқариб, қирқ беш кунда эртакларда бўладиган ишларни амалга оширганликлари, Катта Фарғона каналини қазиб битирганликлари «Уфқ» романида ҳаққоний тасвирланган.

Ўша пайтларда оғизга тушган ўзбекча «ҳашар» сўзи бора-бора интернационал ибора бўлиб, кенг тарқалиб кетди. Урушдан аввалги йилларда партиямиз Марказий Комитети бу ташаббусни ижобий янгилик сифатида қўллаб-қувватлаган ва бошқа республикаларда ҳам ҳашар усули билан яхши ишлар қилингани, чунончи йўллар тузатилгани каби фактлар тажрибадан маълум.

Ижодимизда кенг ўрин олган чўл, бўз ва қўриқ ерларни ўзлаштириш, зилзиладан сўнг Тошкентни тиклаш, кўпгина катта саноат объектларини қуриш кабилар ҳам ҳашарнинг ривож топган шакли бўлди ва бу воқеаларни акс эттирган асарларимизда унинг интернационал руҳи биринчи планга чиқди. Чиндан ҳам социалистик жамиятда халқлар дўстлиги табиат стихиясидан ҳам устун келди.

Бугун ҳам ҳашар, ҳам интернационализм тушунчалари, айниқса, Ноқоратупроқ ерларни ўзлаштириш ва обод қилиш мавзуида ёркин намоён бўлмоқда. Бу ерлар интернационал халқлар оиласи томонидан баҳамжиҳатликда бўстонга айлантирилмоқда. Ўзбек халқининг бу хайрли ишдаги иштироки кўп сонли очеркларда ва «Оқибат» романида ўзининг бадиий инъикосини топган.

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗНИНГ ижтимоий ва маънавий тушунчалари, ҳис-туйғулари, орзу-умидлари Ўзбекистон ССР халқ шоирлари Уйғун ва Зулфия, Рамз Бобожон ва Туроб Тўла, Шукрулло ва бошқа кўпгина талантли ижодкорларимиз, жумладан Шуҳрат, Жуманиёз Жабборов, Зоҳиджон Обидов кабиларнинг шеъриятида ёркин ифодаланган.

Шеърият янги туйғуларга жуда сезгир бўлади. Шунинг учун ҳам бугунги ўзбек шеъриятига разм солсангиз, у жуда бой эҳтирослар гармонияси бўлиб ҳаракатланаётганини, бу поэзиядан ҳар қандай талабчан ўқувчи ўз дидига муносиб ва манзур мисралар топиб, лаззат олиши мумкинлиги кишини хурсанд қилади.

Бугунги ўзбек адабиётида ижобий қаҳрамон проблемаси ижодкорларимиз томонидан тўғри ҳал қилинаётганлиги, шубҳасиз. Аммо беш қўл баробар эмас. Ҳар бир адиб бу назарий масалани ўз бадиий иқтидори даражасида ва истеъдоди имкон берганча ифода этмоқда. Бу имкониятлар эса ҳар хил. Бинобарин, профессионал маҳоратни янада ошириш, тинмай изланиш, ўртамиёна асарларга барҳам бериш, ҳар бир асаримиз янги ва теран фикрли новаторлик намунаси бўлишига интилишимиз зарур.

Афсуски, баъзан ғоявий уруғларни жой-жойига қўйишда ноаниқлик, саёз темаларга берилиб кетиш, турмушни натуралистик тасвирлаш, жамиятда содир бўлаётган жараёнларни юзаки ёки бир томонлама ёритиш ҳоллари ҳам содир бўлиб туради.

«Шу нарса ташвиш туғдирмоқдаки, — дейилади КПСС Марказий Комитети июнь Пленумида қилинган докладда, — баъзи асарларда тарихий ҳақиқатдан чекиниш ҳолларига йўл қўйилмоқда, масалан, коллективлаштиришга баҳо беришда шундай қилинмоқда, «худо изловчилик» мотивлари, патриархалчиликни идеаллаштириш ҳоллари кўриниб қолмоқда. Муаллиф ё мураккаб муаммоларга дуч келиб довдираб қоладиган ёки уни «теша тегмаган» тарзда талқин этишга уриниш ҳоллари ҳам учраб туради, натижада воқелигимиз сохталаштириб тасвирланади».

Шу ташвишлар турли миқёс ва шаклларда Ўзбекистон адабий жараёнида ҳам бор. Баъзи роман ва шеърларда тарихий ҳақиқатдан чекиниш сезилганлиги, атеистик тон анча пасайиб кетганлигини, муҳокама қилинган баъзи қўлёзмаларда даврнинг мураккаб масалалари оригинал, аммо нотўғрироқ талқин қилинганлигини адабий танқид ўз вақтида эътироф этди. Вазифа — эътирофлардан хулоса чиқаришдан иборат.

* * *

«Партия санъатнинг ривожланишини ҳамиша у халқ манфаатларига хизмат қиладиган тарзда йўналтириб бораверади. Гап маъмуриятчилик қилиш тўғрисида бораётгани йўқ, албатта. Актив, сезгир, эътиборли ва шу билан бирга ғоявий жиҳатдан ёт ва профессионал жиҳатдан заиф асарларга нисбатан муросасиз марксча-ленинча танқид бадиий ижодиётга таъсир ўтказишнинг асосий методи бўлиши керак» (Ю. В. Андропов).

Бугунги совет адабиётида социалистик реализмга хос бўлган кўркам, юксак ва йирик ижобий қаҳрамонлар кўп. Уларнинг прототипи Коммунистик партия тарбиялаб етиштирган ҳалол, меҳнаткаш, юксак сиёсий маданият соҳиби, ватанпарвар ва интернационалист совет кишисидир.

Ҳаммамизнинг таҳсинимизни олган шундай ижобий қаҳрамонлардан бири Чингиз Айтматовнинг «Асрдан узоқроқ давом этган кун» романидаги Едигей образидир. Даврнинг барча муҳим воқеалари унинг бошидан ўтади, аммо у ҳаммасидан ўзининг эътиқоди билан бутун чиқади. «Бўронли Едигей образи, — деган эди авторнинг ўзи, — бош объекти меҳнаткаш инсон бўлган ва ҳамиша шундай бўлажак социалистик реализмнинг туб принципига менинг муносабатимни ифода этади».

Кейинги давр адабиётимизда бу етакчи тенденция яхши ривож топди, йирик ҳаққоний қаҳрамонлар кўп яратилди. Аммо иккинчи тенденция, диққатни бошқа ёққа тортиш ҳолатлари ҳам тўла барҳам топмади. Натижада КПСС Марказий Комитети Пленуми минбаридан бу масалага муносабат билдирилди.

У ерда таъкидланганидек, «санъаткорнинг гражданлик позицияси унинг ижодида илк нуқта бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Фақат партиявий ёндашишгина ҳозирги замоннинг етакчи тенденцияларини фаҳмлаб олишга ёрдам беради. Ҳақиқий истеъдод турмушдан узилиб қолмайди, воқеликни зўрма-зўраки бежаб кўрсатишга ҳам, салбий ҳодисаларни сунъий равишда бўрттиришга ҳам йўл қўймайди.

Аммо, сирасини айтганда, бошқача ҳолатлар ҳам содир бўлмоқда. Экранда ёки айрим муаллифларнинг қаламлари ёрдамида омади келмаган кишиларнинг тақдири, турмушдаги ишкалликлар, қандайдир қаланғи-қасанғи оҳ-воҳ чекувчи персонажлар биринчи ўринга чиқиб қолмоқда. Инсон, айниқса, ёшлар ҳаётий мақсадларининг олижаноблигини, ғоявий эътиқод, меҳнатсеварлик ва мардликни ўзида мужассам этган касалга муҳтож бўлади. Бундай қаҳрамонларни ўйлаб чиқариш керак эмас, улар ёнгинамизда яшаб турибдилар».

Чиндан ҳам қаҳрамонлар ёнимизда, орамизда, кўз олдимизда. Улар меҳнатдан бахт топган. Шунинг учун ҳам тақдири синиқ эмас, порлоқ. Ана шундай ҳақиқий қаҳрамонларнинг ҳамма учун ибратли образларини яратиш барча ижодкорларнинг умумий бурчидир.

Ана шу ёш авлоднинг юрак баёни унинг жўшқин ҳаёти ва қаҳрамонона меҳнати шоирларимизга илҳом манбаи бўлмоқда. Шу туйғуларнинг чуқур, гўзал ва таъсирли ифодасини Абдулла Орипов ва Эркин Воҳидов, Ҳусниддин Шарипов ва Барот Бойқобилов, Муҳаммад Али ва Нормурод Нарзуллаев, Ҳалима Худойбердиева ва Гулчеҳра Нуруллаева, Гулчеҳра Жўраева ва Ойдин Ҳожиева, Омон Матжон, Раим Фарҳодий ва Собит Мадалиев каби қатор талантли шоирларимиз китобларида кўрамиз.

Булар кетидан келаётган бутун бошли бир легион ёш авлод адиблар илғор замондошлари ҳаётига жуда диққат билан қарашлари, ўз авлодларининг меҳнат ва кураш қаҳрамонликларини бадиий образларда сайқал билан тарихда қолдириш йўллари ҳақида жиддий ўйлашлари керак, деб биламан.

Худди шу вазифа ҳаммамизга ҳам алоқадордир. Бугун биз XXI аср совет кишиларини қандай тарбиялаб етиштириш тўғрисида бош қотиряпмиз. Адабиёт ва санъат эса, кўриб ўтганимиздек, тарбия соҳасида Коммунистик партиянинг фаол ёрдамчиларидир. КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми идеологик иш — тарбия иши, умумпартия иши, ҳар бир коммунистнинг муқаддас бурчи эканлигини алоҳида таъкидлади.

Адабиёт ва санъат асарлари одам ақлига ва қалбига таъсир кучи ҳамда оммавийлиги жиҳатидан беқиёсдир. Ҳар бир яхши асар ҳозирги шароитда тезда ҳаммага етиб бора олади. Оммавий пропаганда воситалари, матбуот, радио ва телевидение бу ишда катта кўмакчи. СССР халқларининг ўзаро асосий алоқа воситаси бўлган рус тили худди ҳаётдагидек бадиий ижодда ҳам жуғрофия чегараларини жуда кенгайтириб юборди. Рус тили орқали барча яхши асарларимиз ҳам мамлакатимизда ҳам чет элларда тез шуҳрат топмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми қарорида ижодкорнинг партия учун, халқ учун зарур меҳнати жуда юксак қадрланди. Бу ҳол эса ўз навбатида ижодкорга ғурур бағишлайди, айни вақтда давр олдидаги масъуллик туйғусини баланд оширади.

Юрий Владимирович Андропов ҳаққоний равишда таъкидлаганидек, «халқнинг маданий савияси ўса борган сари санъатнинг кишилар ақлига ўтказаётган таъсири кучайиб бораётганлигини ҳаммамиз кўриб турибмиз. Шу тариқа санъатнинг ижтимоий ҳаётга актив аралашиш имкониятлари ҳам ошмоқда. Демак, санъат арбобларининг қўлидаги қудратли қурол халқ ишига, коммунизм ишига хизмат қилиши учун уларнинг масъулияти ниҳоят даражада ошмоқда».

Лазиз ҚАЮМОВ,
профессор.

Осиё ва Африка ёзувчиларининг еттинчи конференцияси олдидан

Харивананрай БАЧЧАН
Ҳиндистон

ЭЗГУЛИКНИ УЛУҒЛАБ

Ганг ва Жамна дарёлари қўшилган жойда қадимий Оллоҳобод қад кўтариб туради. Бундан қарийб саксон йил илгари шу шаҳарда машҳур ҳинд шоири Харивананрай Баччан таваллуд топди.

Дастлабки тўпламлари биланоқ кенг кўламда танилган шоир кўп ўтмай жаҳон миқёсидаги прогрессив шоирлар қаторидан ўрин олди. У Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг бирдамлик ҳаракати ва мазкур уюшма конференцияларининг фаол қатнашчиси, замонавий ҳинд шоирларининг пешқадамидир. Шоир жаҳон прогрессив адабиётини, жумладан, рус шеъриятини севиб ўрганган.

Талантли сўз санъаткори Харивананрай Баччан ўзининг реалистик, гуманизм ва гражданлик, ватанпарварлик руҳи билан йўғрилган шеърияти билан тинчлик, тенглик ва ижтимоий тараққиёт йўлида тинмай курашиб келди. Бу хизматлари учун у халқаро «Нилуфар» мукофоти билан тақдирланди.

Харивананрай Баччан Советлар диёрида неча бор бўлиб, бепоён юртимиз билан, замондошларимиз амалга ошираётган улуғвор ишлар билан, халқларимизнинг фаровон турмуш тарзи билан яқиндан танишган сафар таассуротлари асосида туркум асарлар яратган. Бугун эътиборингизга ҳавола этаётган шеърлар ҳам ана шулар жумласидандир.

ҲАЁТ

Ҳаёт — мангу йўлдир
шаксиз,
Бир йўлдирки, дўбир-дўққи.
У ҳеч кимга курашларсиз
Насиб бўлмас олий чўққи.
Даралардa увлайди сув,
Тишга қисиб қояларин.
Тўсиқларда босиб қўрқув —
Гар йўловчи қолса ҳоргин—
Қандай етар рўёга у,
Ўлкасига қандай тўлар!
Наҳот, ёруғ бу дунёни
Беҳаракат жойи бўлар!

Ҳаёт — мангу кураш, демак,
То яхшилик-ёмонлик бор...
Бу ҳаётда сенга келсак
Ғолиблик ё зарбра етар!
Ҳатто пўлат ханжар бўлсин
Курашларда топар бўлса,
Гар жангчини хатар бўғсин
Ҳолдан тойиб қулар бўлса,
Қолса ҳамки қиёматда
Эр йигитга етмасин ор —
Наҳот, ёруғ бу дунёда
Курашларсиз жойи ҳам бор!

Ҳаёт — мангу қўшиқдир бу,
Тўлқинланган ҳашамли шеър.
Қалб қиймалаб, куйманган у
Илҳом отлиғ беором шер.
Шоир дарду ташвишидан
Туғилади оҳанг ва шан.
Шоир топса ишқли ишдан —
Мангу дарди —
илҳомидан.
Қандай қочиб қутилар у!
Манзил топмай унутилар!
Наҳот бордир бу дунёда
Ташвишларга тўлмаган ер,
Ҳаракатдан толмаган ё,
Ё курашда бўлмаган ер!

РУС МАТРЁШКАСИ

Рангдор катта қўғирчоқ ичра
Ўзгаси бор, кейин бошқаси.
Унда яна ундан кичикроқ
Унда яна бир матрёшкаси—
Кичик,
кичик,
ундан-да кичик,
Кейин яна биридан кетин!..
Мен энг кичик,
энг рангдор, чучик
Миқтисига саволим бердим:
«Айт-чи, неча матрёшканинг
Оғушида яшайди танинг!..»
Бошда
Унсиз хаёлга толди.
Кейин шундай жавобин
олдим:
«Рангдор
Танҳо оламлар ичра
Оламчалар яшар —
башарлар.
Улар ичра тағин кичикроқ
Кўз илғамас оламлар
яшар —
Бир-биридан миқти одамлар,
Бир-биридан яна кичикроқ,
Бир-биридан қувноқ оламлар
Бир-бирининг оғушида, боқ!
Ҳей, ҳар нени билмоқ
истаган,
Бергум шундай оддий
саволни:
«Айт-чи,
Неча оламлар билан
Яшаяпсан замин ўғлони!»

ОТАЁР таржималари.

СЎЗ—«НИЛУФАР» МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИГА

ҲАЁТБАХШ ҲАМКОРЛИК

Муин БСИСУ,
Мирзо Турсунзода мукофоти лауреати, «Нилуфар» журнали бош редакторининг биринчи ўринбосари.
(Фаластин)

БУНДАН ЙИГИРМА БЕШ ЙИЛ муқаддам Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Биринчи конференцияси очилганда, Алишер Навоий номидаги ўзбек давлат академик Катта театри залида юзлаб африкалик адиблар қатори фаластинлик шоирлар ҳам ўтиришган. Ўтган давр ичида дунёнинг қатор шаҳарларида икки қитъа адиблари анжуманлари бўлиб ўтди. Уюшма бириктирган адиблар сафи кенгайди, уларнинг фаолият доираси ҳам кенг кўлам касб этди. Айни пайтда Африка қитъасидаги қатор мамлакатлар мустақилликни қўлга киритдилар, уларнинг эрк, бахт-саодат йўлидаги курашларида ёзувчилар фаоллик кўрсатишгани сир эмас. Уюшма атрофига жипслашган Осиё ва Африка адиблари амалга ошираётган ишлар эзгулиги ва инсон келажагига, унинг бахт-саодатига хизмат қилаётганлиги билан қимматлидир.

الى قراء جريدة اوزبيكستان
السوفيتية مع كل تحياتي العميقة
من أجل مواصلة مسيرة الكلمة
تحت راية السلم والحرية والتقدم
معين
طشقند ٢٢/٩/١٩٨٣

1968 йил Тошкентда икки қитъа адиблари Биринчи конференциясининг ўн йиллиги муносабати билан ўтказилган симпозиумда иштирок этдим. Мен давр ҳаётида ёзувчи тутажак ўрин, сўзнинг таъсир қудрати ҳақида бой тасаввурга эга бўлган ҳолда фаолият бошладим. Шуни айтиш лозимки, мен Совет Иттифоқида жуда кўп марта бўлганман ва таассуротлар асосида йирик китоб тайёрлаганман. «Менинг Совет Иттифоқим» дея номланган бу очерклар китобим «Радуга» (Москва) нашриёти томонидан рус ва араб тилларида нашр этилмоқда. Ушбу китобнинг йирик боби қуёшли Ўзбекистон ҳақида, «оқ олтин» ижодкорлари ҳақида. Бу очерклар ўзбек ва араб тилларида чоп этилади.

Илк шеърий тўпламим «Жанг» номи билан 1952 йил Қоҳирада эълон қилинган. Шундан бери ўнлаб китобларим чиқди, бу ҳақда сўзлаётганимнинг сабаби — Фаластин шоирининг ҳар бир сўзи душманга қарата отилган ўқдир.

Совет Иттифоқида, жумладан, Ўзбекистонда чоп этилган ҳар бир шеърим, китобим мен учун алоҳида шодиёнадир. 1970 йилдан буён Совет Иттифоқи журналлари саҳифаларида асарларим мунтазам суратда чоп этиб келинади. Шунингдек, бу йил «Радуга» нашриёти шеърий тўпламимни совет шеърхонлари эътиборига ҳавола қилади. Шу боис Совет Иттифоқига келганимда ўзимни имтиҳондан ўтаётгандек ҳис этаман, сабаби бу ерда юксак талаб билан адабиётга қаровчи минглаб шеърхонлар билан учрашамиз.

Икки қитъа адибларининг аввалги учрашувлари ҳам ҳеч қачон ёдимиздан чиқмайди. Биз ана шу анжуманларда Африка ва Осиёда истиқомат қилаётган, дардимизга ҳамдард бўлган биродарларимиз билан учрашдик. Уларнинг ижодий тажрибалари ҳақида суҳбатлашдик. Улар бизга ҳамиша руҳан ва маънан мададкор бўлди.

Осиё ва Африка ёзувчилари мамлакатимиз халқининг курашини ҳамиша сидқидилдан қўллаб-қувватлаб келди. Бу эса табиийки, бизнинг ижодий парвозларимизда ҳам муҳим омилдир. Табиийки, бир замонлар ёзувчилар турли мамлакатларда истиқомат қилган, улар бир-бирларининг асарларидан ва ижодий тажрибаларидан бебаҳра қолишган. Икки қитъа адиблари учрашуви эса ана шундай адибларни бир қутлуғ мақсадга — халқлар бирдамлиги ва тенглиги, дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун курашга чорлади. Икки қитъа адиблари инсоният истиқболи учун фаол курашмоқда. Айни пайтда улар бир-бирлари билан ижодий мулоқотда бўлиб, тажриба алмашмоқда. Тараққийпарвар адабиётлардаги янгича анъаналар янги мамлакатлардаги навқирон адабиёт камолотида муҳим аҳамият касб этмоқда. Агар бу фикрни кенгроқ миқёсда олиб қарайдиган бўлсак, анжуман ва у яратган ижодий, жонли тажриба алмашиш жараёни на фақат икки қитъа адабиётининг, балки жаҳон адабиётининг олдинга силжишида муҳим роль ўйнамоқда. Ана шунинг учун ҳам икки қитъада истиқомат қилаётган адиблар ўз уюшмаларини жондилларидан севишади.

Инсоният бутун умри мобайнида адолат ва эзгулик тантанаси учун фаол курашиб келди. Зеро, улуғ рус ёзувчиси Достоевский айтганидек, гўзалликкина оламни қутқара олади. Шеърият ва санъат бу гўзалликдир. Икки қитъа адиблари ўзларининг бутун ижодий фаолиятларини, куч ва қудратларини эзгулик ва адолат тантанаси учун сафарбар этишмоқда. Бизнинг бирдамлигимиз халқларнинг ижодий имкониятларини кўрсатадиган кучлар бирлигидир. Икки қитъа адиблари уюшмаси қуёш ва гўзалликдан, шеъриятдан баҳрамандликнинг ажойиб йўлидан бораётган олижаноб инсонлар учун ҳамиша биродарлик рамзи бўлиб қолаверади.

ЭЛ СОҒЛИҒИ — ЮРТ БОЙЛИГИ

ДИЛ ОРАЛАБ

«Оқтепа» маҳалласи тобора ободонлашиб, кўркамлашиб боряпти. Қўли гул отахонлар, меҳнатсевар ёшлар ҳашар йўли билан бу ерда муҳташам клуб, чойхона, турли савдо тармоқлари, новвойхона бинолари бунёд этишган. Маҳалла клубида турли актуал мавзуларда лекция ва суҳбатлар, савол-жавоб кечалари ўтказиб турилади. Бугун маҳалла аҳолиси билан саломатлик ҳақида суҳбатлашиш учун Тошкент шаҳар, Акмал Икромов районидаги 8-поликлиника шифокорлари келишган. Дастлаб поликлиника бош врачи Ш. Мирзаев партия ва ҳукуматимизнинг совет кишилари саломатлиги йўлида қилаётган ғамхўрликлари ҳақида сўзлади. Шундан кейин малакали шифокорлар учрашувга келган кишиларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтардилар.

8-поликлиниканинг Н. Фокина, Д. Бадалова, Я. Раҳмонбоев, Г. Васильева, Г. Раҳмонбердиев каби тажрибали шифокорлари беморларни даволаш билан бир қаторда касалланишнинг олдини олиш мақсадида жойларда мунтазам равишда учрашувлар ва суҳбатлар ўтказиб келмоқдалар.

Шифохонада эл саломатлиги учун барча шароитлар яратилган. Бу, энг аввало, партия ва ҳукуматимизнинг инсонпарварлигига бир мисол.

У. ВАФИН,
Улуғ Ватан уруши II группа инвалиди, иқтисод фанлари кандидати.
А. МЕМИШЕВ,
А. АБДУЛЛАЕВ,
Ш. УБАЕВ,
Улуғ Ватан уруши инвалидлари.

Пиру бадавлатларимиз

ЧИНОР

Чинордан сўрабдилар:
— Узоқ умр кўришингнинг боиси недир?
— Бўронлар, довуллар билан курашдим, меҳнат, машаққат кўрдим, чиниқдим...
— Адл қомат бўй-бастни қайдан олдинг?
— Кенг осмонга, қуёш нурига талпиниб ўсдим.
— Бу қадар мустаҳкам, мағрур туришингнинг сабаби нима?
— Илдизларим кўп...
... Қийинчиликлар олдида лол қолмай, сабр-бардош, қаноат билан яшасанг, меҳнат, машаққатга чидаб, ҳалол, покиза ишласанг, бағрингни кенг қўйиб, доим яхшиликни кўзласанг, омон-эсонликдан сўзласанг, оламга, одамга ёмонлик тиламасанг, бўлгани... Ҳаётинг тўкис бўлиб, умрингга умр қўшилаверади...».

Тошкентлик табаррук отахон Абдусамат бобонинг бу ҳикояси унинг ўз умрига ҳам жоиз эмасмикан?!

Отанинг нурли юзларига қаранг! Манглайида из қолдирган тизим-тизим ажинлар. Инқилобга қадар бўлган эрксиз ҳаёт қийинчиликлари, йигирманчи-ўттизинчи йиллар машаққатлари, уруш даври азоб-уқубатлари соясп эмасми?

Сиймосига файз бериб турган оппоқ соқоли унинг бағри-дили кенглиги ва поклигидан, мудом яхшиликни кўзлаб, эсон-омонликдан сўзлаганидан, бировга ҳеч қачон нохушлик соғинмаганидан андоза олмаганми?!

Етмиш беш ёшли қизлари — Замира аянинг табрик гулдастасига завқ билан тикилган тетик кўзларига разм ташланг-а! Осмондек тиниқ турфа гулларга, гўзалликка, ҳаётга талпиниб турибди. Чеҳрасида бир ажиб жилва...

Гул кўтариб шодон чопиб келаётган набираси — Зумрадойнинг рўй-рухсоридаги қувончга ҳам таъриф айтинг-чи?! Нега қувонмасин у? Севикли буважони бугун 105 ёшга тўлса-ю, суюнмай бўладими? У ҳур республикалар Иттифоқида бувасига ўхшаб бир аср юзини кўрган, Советлар даврининг нашъасин сурган нуроний бобожонлари кўплигини, кўп бўлгандаям жуда-жуда кўплигини яхши билади. Уларнинг узоқ умр кўришлари, шукрона замонада шод-ҳуррам юришлари — ҳаммаси Совет турмуш тарзининг чунон аълолигидан деб юради.

105 ёш! Бир юз беш баҳор, бир юз беш ёз! Нақадар соз!

Дарвоқе, улкан чинорлар атрофида илдизидан униб чиққан кўпдан-кўп катта-кичик чинорларни, чинорчаларни кўргансиз. Таъбир жоиз бўлса, катта чинорзорнинг катта боғбони — Абдусамат бобо боғида униб ўсаётган чинорлар, чинорчалар — ўғил-қиз, келин-куёв, набира-чеваралар 120 нафарга етди.

«Умринг чинордек бўлсин» деб қилишар тилак, чинор умр дегани — шу бўлса керак!

Номоз САЪДУЛЛАЕВ,

Суратда: Абдусамат бобо Назармуҳамедовни қизи Замира Ҳакимова билан набираси Зумрадой қутламоқда.
В. Молгачев фотоси.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

▲ ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ. Иккинчи саралаш группасида навбатдаги учрашув бўлиб ўтди. Лиссабон шаҳрида Португалия терма командаси Финляндия командасини 5:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. Бу группада ҳозирча СССР терма командаси пешқадамлик қилмоқда. Мамлакатимиз терма командаси футболчилари 9 октябрь куни Польша терма командасини қабул қиладилар. 13 ноябрда эса командамиз португалияликлар меҳмони бўлади. 28 октябрь куни эса Польша ва Португалия командалари ўзаро учрашади. Бу группада турнир жадвали қуйидагича кўринишга эга:

	Ў	Ю	Д	М	О
СССР	4	3	1	0	7
Португалия	4	3	0	1	6
Польша	4	1	2	1	4
Финляндия	6	0	1	5	1

▲ ОЛИМПИАДА ТУРНИРИ. СССР терма командаси қатнашаётган саралаш группасида Греция ва Венгрия командалари ўзаро куч синашди. Бунда Венгрия командаси 2:1 ҳисобида мезбонларни мағлубиятга учратди. Бу турнирда СССР терма командаси пешқадамлик қилмоқда.

▲ МАМЛАКАТ БИРИНЧИЛИГИ. СССР чемпиони номини олиш учун даъвогарлик қилаётган Москванинг «Спартак» командаси футболчилари ўтган куни ҳамшаҳарлари — армиячилар билан учрашдилар. Бу учрашув кескин спорт курашларига бой бўлди. Учинчи минутда армиячи Аджем ҳисобни очган бўлса, 41-минутда Гладилин ҳисобни тенглаштирди. Шундай қилиб, спартакчилар муҳим очкони бой беришди. Ҳозир улар ҳисобида 41 очко бор.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

АВТОМОБИЛЬ ЎҒРИСИ

«XX аср автомобиль ўғриси» — Лотин Америкаси матбуоти Бразилия полицияси томонидан икки йил қидирувдан сўнг қўлга тушган 37 ёшли Хуан Карлос Фасаньюни шундай деб атади. Касби техник бўлган бу жиноятчи беш йил мобайнида мингта енгил автомобилни олиб қочган ва уларни шундай ҳолича ёки қисмларга бўлиб сотиб юборган.

Ниҳоят қўлга тушган Хуан Бразилия қонунларига биноан 1600 йил қамоқ жазосига ҳукм қилинган эди. Бироқ адвокатларнинг айтишларича ҳукмни тахминан 100 йилча қисқартириш имкони йўқ эмас. Бунинг сабаби айёр автомобиль ўғриси ҳеч қачон ўт очиш қуролларидан фойдаланмаган экан.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/IX да Ҳар тўкисда бир айб, 25/IX да Гурунг.
МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24, 25/IX да Ишонмасанг, ўламан.

Ўзбекистон ССР Юстиция министрлиги
Ҳ. С. СУЛАЙМОНОВА НОМИДАГИ ТОШКЕНТ СУД-ЭКСПЕРТИЗАСИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
кичик илмий ходимлар: теплофизика ёки иссиқлик-газ таъминоти ва саноат вентиляцияси, планлаштириш ва экономика.
Конкурс муддати — 8 октябргача.
Мурожаат учун адрес: 700115, Тошкент шаҳри, Чилонзор кўчаси, 29-уй. Телефон 77-23-55.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
БИООРГАНИК ХИМИЯ ИНСТИТУТИ
БИООРГАНИК ХИМИЯ, ТАБИИЙ БИРИКМАЛАР ХИМИЯСИ ВА ФИЗИОЛОГИК АКТИВ МОДДАЛАР ИХТИСОСИ БЎЙИЧА КИЧИК ИЛМИЙ ХОДИМ
вакант вазифасига
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Конкурс муддати — 18 октябргача.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 143-алоқа бўлими, М. Горький проспекти, 83-уй.

●

РЕСПУБЛИКА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
КПСС тарихи ва сиёсий иқтисод кафедраси мудири (фан доктори, профессор)
вакант вазифасига
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Конкурс муддати — 9 октябргача.
Мурожаат учун адрес: 700100, Тошкент шаҳри, академик В. В. Решетов кўчаси, 4-уй.

●

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» «Строймеханизация» трестининг
2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИ
минорали кранлар машинистлари ва автомобиль кранлари машинистлари (ҳайдовчилардан) тайёрлаш бўйича
КУРСЛАРГА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Ўқиш муддати — 4,5 ой.
Ўқиш ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда рус тилида олиб борилади.
Стипендия — 75 сўм.
Бу курсларга Совет Армияси сафларида ҳарбий хизмат муддатини ўтаб бўлган йигитлар ва ўн саккиз ёшдан катта бўлган қизлар қабул қилинадилар.
Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади.
Ушбу адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, жануби-ғарбий саноат зонаси, С. Раҳимов станцияси, (метронинг С. Раҳимов номли станцияси, 103, 122-автобусларнинг «7-автомобиль парки» бекати).

Ўзбекистон телевидениеси коллективи студиянинг катта редактори И. Рустамовга рафиқаси, Чилонзор район Совети депутати
Наима Каримовна РУСТАМОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг «Красний Октябрь» санаторий-касалхона комплекси коллективи комплекс бош врачи А. Ж. Абдураҳмоновга акаси
Анвар Жабборович ЖАББОРОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Телевидение

24 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Спортлото. 9.50 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.20 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 10.50 — Сизга манзур китоблар. 11.35 — Ёдингдами, ўртоқ... 12.35 — Ўсимликлар олами. 13.20 — Волейбол. Европа чемпионати 13.50 — Камалак. 14.15 — Инсон. Ер., Коинот. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Москвичка телевизион клуби. 16.30 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 17.25 — И. Стравинский. Петрушка. 17.40 — Ҳамдўстлик. 18.10 — Мультфильм. 18.25 — Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 18.55 — Ҳужжатли фильм. 19.20 — Комбатлар. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 21.30 — Время. 22.05 — Д'Артаньян ва уч мушкетёр. Бадиий фильм. 2-серия. 23.40 — Концерт. 00.20 — Классик кураш бўйича жаҳон чемпионати. 00.50 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.30 — С. Прокофьев асарлари. 9.50 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.35 — Тонгги почта. 11.05 — Волейбол. Европа чемпионати. 11.35 — Поль Гоген. Бадиий фильм. 6- ва 7-сериялар. 13.20 — Мультфильм. 13.30 — Ҳаммаси ўз жойига тушади. Телеспектакль. 16.20 ҚОЗОҒИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 17.30 — Здоровье. 18.15 — Концерт. 20.15 — Халқаро обзор. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Музикали киоск. 21.30 — Время. 22.05 — Тўпли хоккей. Зоркий — АСК (Свердловск). 22.50 — Хоккей. Динамо (Москва) — «Сокол».

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Фильм-концерт. 10.40 — Ҳаёт билан ҳамдам. Бадиий фильм. 12.05 — Жанговар постда. 12.35 — Шоирлар — болаларга. 13.05 — Ҳаёт каби тирик. 13.35 — Ҳужжатли фильм. 17.00 — Дўстлик экрани. 18.00 — Мультфильм. 18.15 — Болалар учун концерт. 18.45 — Мультипанорама. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қўшиқнавис шоирлар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қўшиқнавис шоирлар. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.25 — Оқибат. Бадиий фильм.

Тожикистон телевидениесининг программаси.

25 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Илмий-оммабоп фильм. 10.15 — Будильник. 10.45 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.45 — Здоровье. 12.30 — Тонгги почта. 13.00 — Совет тупроғидаги учрашувлар. 13.15 — Қишлоқ янгиликлари. 14.15 — Музикали киоск. 14.45 — Ҳужжатли фильм. 15.45 — Саёҳатчилар клуби. 17.25 — Бугун — Машинасозлар куни. 17.55 — Хатларингиз асосида. 18.40 — Халқаро панорама. 19.25 — Мультфильм. 19.45 — Концерт. 20.15 — Телефильм. 21.30 — Время. 22.05 — Д'Артаньян ва уч мушкетёр. Бадиий фильм. 3-серия. 23.05 — Концерт. 00.05 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — Ҳайвонот оламида. 10.20 — Концерт. 11.00 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — Кинопанорама. 12.30 — Поэзия. 13.20 — Янги Гулливер. Бадиий фильм. 14.50 — Волейбол. Европа чемпионати. 15.35 — Эцитони бурчелли. Телеспектакль. 16.45 — Ҳужжатли фильм. 17.05 — Концерт. 17.40 — Стадион ҳамма учун. 18.10 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 18.55 — Синдикат-2. Бадиий фильм. 6-серия. 20.00 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Тўпли хоккей бўйича СССР кубоги. Старт (Горький шаҳри) — Енисей (Красноярск). 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — Динамо (Рига).

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Автомобиль пойгасидаги довюрак йигитлар. Бадиий фильм. 11.20 — Ўзбекистон спорти. 11.50 — Мультфильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Фильм-концерт. 13.30 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 14.05 — Реклама. 17.55 — Ўйлаб топ. 18.25 — Бугун — машинасозлар куни. 18.45 — Цирк! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Тинчлик ва дўстлик куйчиси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Шарқ қўшиқлари. 21.30 — Время. 22.05 — Инсониятнинг беш қўли. Ҳужжатли фильм. 22.15 — Шошма, қуёш. Телеспектакль

Қирғизистон телевидениесининг программаси.

Радио

24 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик концерт. 9.30 — Ёшлик. 10.15 — Гулшан. 11.30 — Ўзбекистон Давлат телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Хатларингизни ўқиб... 14.00 — Табаррук замин. 17.00 — Музикали салом. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Ижодиёт оламида. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Ҳозирги босқичда ғоявий кураш. 21.00 — Оқ олтин тароналари. 22.25 — Ўзбек Давлат телевидениеси ва радиоси солистларининг концерти. 24.00 — Хайрли тун.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

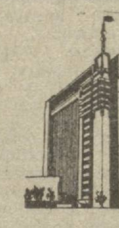

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000, Тошкент-П.
Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.